

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ**

ТІПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ShT 5202 ШЕТЕЛ ТІЛІ (КӘСІБИ)

6M011900-Шетел тілі: екі шетел тілі
магистратура мамандығы бойынша

2 кредит

Алматы 2017

АЛҒЫ СӨЗ

1 Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН**

2 ШІКІР ЖАЗҒАНДАР: Жумабекова Ғ.Б., п.ғ.к., доцент, Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ; Жумагулова Н.С., п.ғ.к., профессор, А.Мырзахметов атындағы Көкшетау университеті

3 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 05.07.2016 жылғы № 425 бұйрығымен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН**

4 Типтік оқу бағдарламасы 6М011900-Шетел тілі: екі шетел тілі магистратура мамандығы бойынша типтік оқу жоспарына сәйкес әзірленген

5 2016 жылы «4» шілдеде Республикалық оқу-әдістемелік кеңестің мәжілісінде **ҚАРАСТЫРЫЛҒАН. № 11 Хаттама**

МАЗМҰНЫ

1. Түсінік хат. Пәннің мақсаттары мен міндеттері
2. Пәннің мазмұны
3. Нәтижелі коммуникативті әрекет түрлеріне қойылатын талаптар. Бағалау критерийлері мен деңгейлері
4. МӨЖ үлгі тапсырмалары
5. Ұсынылатын әдебиет

ТҮСІНІК ХАТ

Аталмыш типтік оқу бағдарламасы «Шетел тілі (кәсіби)» пәні бойынша Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындарының 6M011900-Шетел тілі: екі шетел тілі мамандығы бойынша магистрлерді даярлау үшін әзірленген.

Теңдесіз халықаралық қарым-қатынасты дамытуда тілдің мәдениетаралық қарым-қатынастың ықпалды құралы ретінде басым болуы шет тілдік білім беру жүйесінің дамуын ынталандырды. Осы жағдайда, шет тілдік білім заманауи маманының кәсіби біліктілігінің міндетті құрамдас бөлігі ретінде есептеліп, заманауи көпмәдениетті әлем жағдайында басқа лингвомәдени ортаның өкілдерімен өзара түсіністікке және өзара қарым-қатынасқа қол жеткізуге қабілеті бар жаңа формациядағы мамандарды даярлау үшін тиімді тәсілі ретінде танылды [1].

Бұл мәселелер, жаһандану контексті мен мәдени динамикасына байланысты қазіргі заманғы маманның әлемдік кәсіби кеңістікте бағдарлай алу қабілетін қалыптастыруды болжайды. Бұл мақсатқа қол жеткізуді қамтамасыз ететін бірден бір құрал ретінде мәдениетаралық қарым-қатынас, яғни әртүрлі мәдениет өкілдері арасында өзара әрекеттестік болып табылады. Өзге лингвомәдени орта өкілдерінің менталитеті мен мәдениетіне үйлесімді қосылу, олардың мінез-құлық, стереотипі мен нормаларына сәйкес сөйлеу **мәдениетаралық коммуникативті құзыреттілік (МКК)** қалыптастырудағы перманенттік қабілеті – қазіргі заманғы маманға қойылатын аса маңызды талаптарының бірі. Мәдениетаралық коммуникативті компетенция, жанасқыштық пен төзімділік негізінде, маманды кәсіптік ұтқырлыққа, өмірдің ауыспалы жағдайларына дайындауға, әлемдік жетістіктер стандарттарына бейімделуге, өзін-өзі кәсіби жетілдіру мүмкіндіктерін арттыруға негіз болады.

С.С. Құнанбаеваның когнитивті лингвомәдениеттану әдіснамасы мен мәдениетаралық коммуникация теориясы мәдениетаралық коммуникативті компетенцияны қалыптастыруда әмбебап ғылыми-теориялық платформасы болып табылады. Шет тілдік білім беру когнитивті лингво-мәдениеттану теориясының әдіснамалық платформасын қалыптастыратын мәдениетаралық коммуникация теориясы шет тілдік білім беру үрдісін модельдеуді инновациялық тәсілмен қамтамасыз етеді, оқытуда түпкілікті нәтижеге қол жеткізу үшін үштұғырлы тіл саясаты жағдайында халықаралық деңгейге бейімделген отандық-тілдік білім беру моделін құрайды және де білім беру процесін ұйымдастыру практикасын айтарлықтай өзгертеді.

Ұсынылып отырған оқу бағдарламасы «Шетел тілі (кәсіби)» пәні бойынша 6M011900-Шетел тілі: екі шетел мамандығына арналып, типтік оқу жоспарында бекітілген сағаттар есебіне сәйкес құрастылған.

Аталмыш бағдарлама, халықаралық тілдік білім беру моделі Қазақстан Республикасының Ұлттық стандарттарына бейімделудің нәтижесі болып табылады және ол келесі қағидаларға сүйенеді:

– оқыту стратегиясы мен тактикасын анықтай отырып өз жиынтығында

жалпы оқу процесіне және оның жекелеген құрамдас бөліктеріне (мақсаттары, мазмұны, оқыту әдістері, технологиялар, оқыту құралдары) қойылатын талаптары мен біртұтас білім беру парадигмасы қалыптастыратын базалық негіздерін құрайтын когнитивтік, концептуалдық, коммуникативтік, лингвомәдени, әлеуметтік-мәдени, рефлексивті дамыту **әдіснамалық қағидалары**;

– компетенцияға негізделетін тілдік білім беру және оның түпкілікті нәтижесі сапасын бағалауы;

– коммуникативті-функционалдық бағыты;

– пән мазмұнын деңгейлік жіктелімдері және белгіленген стандартталған типтік деңгейлер бойынша тілді оқыту және меңгеру нәтижелерінің түпкілікті көрсеткіштері;

– салалар, тақырыптар, тақырыпшалар және типтік қарым-қатынас жағдайлардан тұратын когнитивті лингво мәдени кешендер ретінде пән мазмұнын ұсынуы;

– өзге лингвомәдени ортаның өкілдерімен өзара қарым-қатынас құру қабілеті ретінде танылатын мәдениаралық коммуникативті компетенцияны қалыптастыруда тілдік компетенцияны бағалау өлшемі мен параметрлер шкаласының өңделгені және оның негізінде тілді меңгеру бірыңғай бақылау механизмінің енгізілгені [2].

Мәдениетаралық коммуникативті компетенция құрылымы білім беру компетенциясының сипатын көрсетеді және күрделі жеке бас компоненттер жиынтығымен қоса, туған және өзге елдің мәдениетін білу, өз білімдерін тәжірибеде қолдану қабілеттілігі мен дағдылары, сондай-ақ тұлғаның жеке қасиеттер жиынтығы білімін, біліктілігі мен қабілеттілігін асыруға ықпал ететін, сонымен қатар, өзге мәдениет өкілдерімен өзара қарым-қатынас құру барысында практикалық тәжірибеде пайдалану. Мәдениетаралық коммуникативті компетенция шетел тілін және мәдениетін үйрену барысында білім беру компетенциясы болып табылады. Мәдениетаралық коммуникативті компетенцияны қалыптастыру кезінде нақты шындық нысаны болып өзге мәдениет өкілдерімен өзара қарым-қатынас құру процесі саналады.

Мәдениетаралық коммуникативті компетенция құрамы мынадай субкомпетенциялар жиынтығымен анықталады:

– магистранттың өз мәдениеті негізінде ұлттық тілдік сана және оның менталитетінің лингво-мәдени көрінісі ретінде бастапқы "ғаламның концептуалды бейнесін" қалыптастыратын *лингвомәдени субкомпетенция*;

– магистранттың өзге лингво ортаның тұжырымы мен өмір-салты негізінде "қосымша когнитивтік сана" құрайтын және оның когнитивтік жүйесінде өзге орта өмірі және тілі туралы біліммен байланысты "қосымша конструкция - білім" моделін қалыптастыратын *әлеуметтік-мәдени субкомпетенция*;

– *дискурсивті субкомпетенция* мәтіндерді қабылдау процесінде (қайта кодтау) кәсіби тезаурусты түсіндіруге және қолдануға арнайы қалыптасқан

дағдылар жүйесі, коммуникативтік тапсырмаларды шешуге бағытталған композициялық рәсімделген, тұтас және аяқталған сөйлеу туындысына тілдік материалдарды ұйымдастыру;

– тілдің ажырамас бөлігі ретінде таным және ойлау үрдісінің қалыптасуын қамтамасыз ететін *когнитивтік субкомпетенциялар*.

Когнитивтік субкомпетенциясының қалыптасқаны когнитивтік құрылымда менталды жиынтық ретінде көрінеді, олар арқылы адам бүкіл қоршаған әлемді танып, жалпылама жасанды емес, табиғи тілде сөйлейтін адам ретінде онымен өзара қарым-қатынаста болады, әлеуметтік санаттағы қоғамның менталитетіне негізделген ұжымдық сананы бейнелейді;

– кәсіби қызметіне тікелей байланысты барлық сөйлеу және коммуникативтік қызмет аспектілерінде арнайы кәсіби терминологиясын шетел тілінде меңгеруді білдіретін *кәсіби бағытталған*;

– кәсіби және академиялық қарым-қатынас жағдайларда терминдерді шетел тілінде еркін қолдануды білдіретін *кәсіби негізделген*;

– кең ауқымды кәсіби-маңызды және ғылыми мәселелері бойынша полемикалық және аргументациялық дискурс құру қабілеті мен іскерлігі ретінде қарастырылатын *кәсіби бейімделген субкомпетенциялар* [2].

Пәннің мақсаты мен міндеттері

Ұсынылған типтік оқу бағдарламасы бойынша оқу деңгейі *жалпыеуропалық C2 LSP* деңгейіне сәйкес бейімделген ұлттық деңгейлік үштұғырлы тілдерді оқыту моделі бойынша **базадан жоғары стандартқа (IV ұлттық стандарты –IV-ҰС)** қол жетуі тиісті.

Курстың басты **мақсаты** білім алушылардың **мәдениетаралық коммуникативтік компетенцияны қалыптастыру**, және оның құрамдас бөлігі ретінде, халықаралық кәсіби ортаға интеграциялануға және кәсіби шетел тілін мәдениетаралық, ғылыми және кәсіби қарым-қатынас құралы ретінде пайдалануға мүмкіндік беретін кәсіби негізделген мәдениетаралық коммуникативті компетенцияны қалыптастыру. Шетел тілі (кәсіби) курстың **міндеттері:**

– кәсіби саладағы терминологиялық аппаратты кеңейту, тілдік қабілеттілік пен сөйлеу дағдыларының тізілімін ұлғайту, сондай-ақ сан алуан мәдениеттер мен өркениеттер туралы білімін ұлғайту;

– тілдік құралдары нақты салада, төтенше жағдайларда, кәсіби қарым-қатынас шарттары мен міндеттеріне байланыстырып сәйкестендіру қабілеттілігін дамыту;

– іздеу, талдау, синтез жасау, оның себеп-салдарлық байланыстыру, жүргізілген зерттеу деректерін жүйелеу және дәлелдеу, сонымен қатар деректер көздерін табу және оларды жеке және мағыналық жағынан қайта өңдеу (арнайы ғылыми мәтіндер баяндау, аннотация жасау және реферат жазу) дағдыларын жетілдіру;

– ғылыми-практикалық қызмет саласындағы халықаралық ынтымақтастық және мәдениетаралық қарым-қатынасты іске асыру.

Пәнді меңгеру нәтижесінде білім алушының қалыптасатын **компетенциялары:**

– тілі оқытылатын елдердің қарым-қатынастағы моральдық-этикалық нормаларын әлеуметтік-мәдени аспектілері мен ұлттық бірегейлікті қамтамасыз ету;

– қазіргі заманғы технологияларды қолдана отырып, іздеу, өңдеу және ақпаратты талдау секілді библиографиялық жұмысын жүргізу;

– қойылған мақсатқа сәйкес, кәсіби қарым-қатынас саласы шеңберінде шет тілде баспа, дыбыс-бейне көздерінен алынған әртүрлі ақпараттарды өңдеу;

– тиімді, даусыз қарым-қатынасқа қол жеткізу мақсатында ана тілі және шетел тілі мәдениетіндегі кәсіби тезаурустардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын ажырата білу;

– біреудің көзқарасын бағалау, ынтымақтастыққа ұмтылу, келісімге қол жеткізу, бірнеше көзқарас пен пікірлер бар жағдайда жалпы бір мәмлеге келу;

– өзгертпелі жағдайға бейімделу, жинақталған тәжірибені қайта бағалау, өз мүмкіндіктерін талдау;

– өзінің кәсіби қызмет салдарын бағалау кезінде және әлеуметтік маңызды жобалар жүзеге асыруда құқықтық және этикалық нормаларды пайдалану;

– кез келген саладағы халықаралық қатынастар және әлемдік саясат және өзге тақырыптағы баспа және электронды көздерден алынған ақпараттарды өз бетімен пайдалану дағдыларын меңгеру және т. б.

Пәннің **академиялық** компоненті келесіні қамтиды:

– мамандығы бойынша жазбаша және ауызша түпнұсқалық ғылыми, ғылыми-танымал және публицистикалық мәтіндердің функционалдық ерекшеліктерін тану;

– зерттеу және жобалық жұмыстарын ұйымдастыруда және ұжымдық жұмысты басқаруда әртүрлі логикалық операцияларды (талдау, жинақтау, белгілеу, себеп-салдарлық байланыстарды, дәлелдеу, қорыту және шығару, баяндау) қалыптастыру;

– әртүрлі көлемді және жанрлы мәтіндер негізінде оқудың түрлі стратегияларын үйрету;

– заманауи ақпараттық технологияларын қолдана отырып, публицистикалық, ғылыми-танымал, ғылыми мәтіндердің негізгі мазмұнын қажетті дәрежеде компрессия жасап, сыни түсіндірумен қисынды және байланысты жазбаша түрде жеткізу;

– практика негізінде серіктестердің жалпы, кәсіпкерлік немесе академиялық мәдениетінің ерекшеліктерін ескере отырып ғылыми, академиялық және кәсіби қарым-қатынас мақсатында ауызша және жазбаша коммуникация жүргізу;

– дәрістерді конспектілеу жолдарын үйрету (жалпыға белгілі қысқарту түрлерін қолдану, диаграммалар, блок-сызба және т.б.);

– академиялық презентация форматында көпшілік алдында сөйлеу дағдыларын қалыптастыру;

– магистранттың "академиялық сөздігін" меңгеру және кеңейту, яғни жазбаша түрде - эссе, мақала, есеп, ресми хатқа тән ресми және ресми емес стильдегі лексиканы, сондай-ақ ауыз екі сөйлеу жағдаяттарында пайдалануды талап ететін ресми стильде, мысалы, баяндама оқу, ғылыми конференцияда сөз сөйлеуде қолданылатын лексиканы игеру;

– академиялық жазу (рецензия, негіздеу, ғылыми-бап, графикалық ақпараттарды сипаттау және талдау, академиялық эссе) дағдыларын меңгеру.

Оқыту технологиялары

«Шетел тілі (кәсіби)» курсы оқыту барысында жоспарланған нәтижелерге қол жеткізу үшін магистранттардың болашақ кәсіби қызметін модельдеу үшін төмендегі білім беру технологиялары пайдаланылады: кәсіби қарым-қатынасқа тән жағдаяттар; компьютерлік телекоммуникация арқылы жүргізген шетел тілінде пікірталастар мен семинарлар; ғылым және саясат қайраткерлердің көпшілік алдында сөйлеуі, сұхбат және әңгімелесу; пікірталас; дөңгелек үстелдер; пресс-конференция; жобалық жұмыстар; кейс-технологиялар; электрондық деректер базасын құру; портфолио; екіжақты бейне-телеконференциялар; эссе жазу, тезистер, баяндамалар, мәтіндер, пікірлер, аннотациялар, ғылыми мақалалар және т.б.

Нақты жоғары оқу орны әзірлеген магистранттардың өзіндік жұмысы туралы Ережеге сәйкес *магистранттардың өздік жұмысының (МӨЖ) ұйымдастырылуы* реттеледі. МӨЖ тарсырмаларын жобалау кезінде кәсіби міндеттерді шешу жобалық жұмыстары арқылы білім алушылардың кәсіби маңызды біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыруға аса назар бөлінеді.

АКТ талаптарына сәйкес курстың негізгі оқу форматына:

– аудиториялық сабақтар;

– магистранттардың өзіндік жұмысы (эссе жазу, аннотация, баяндама, тыңдау, әртүрлі аудиожазбалар, фильмдер көру, Интернетте ағылшын тіліндегі сайттар және интерактивті компьютерлік бағдарламалармен жұмыс жасау);

– оқытушы басшылығымен магистранттардың өзіндік жұмысы (силлабус бойынша тапсырмаларды орындау үшін білім алушыларға кеңес беру) жатады.

Пәннің пререквизиттері: аталмыш курс базалық және кәсіби-бағытталған шетел тілі сабақтары барысында қалыптасатын дағдылар мен компетенцияларға негізделген.

Пәннің кореквизиттері: арнайы мамандандырылған шетел тіліндегі пәндер.

Пәннің постреквизиттері: курс барысында қалыптасқан біліктілік пен дағды, ғылыми-педагогикалық практика, кәсіби жоба мен ғылыми диссертация

сәтті өту үшін және келешек кәсіби қызметі жүзеге асуы үшін негіз болып табылады.

Ұсынылып отырған 6M011900-Шетел тілі: екі шетел мамандығына арналған бағдарлама негізінде жоғары оқу орындарының кафедралары нақты оқу орнында тіл оқыту ерекшеліктерін ескере отырып оқу бағдарламалар, когнитивті лингвомәдени кешендерді (КЛК) және оқу құралдарын әзірлей алады.

ПӘННІҢ МАЗМҰНЫ

Оқытылатын материалдардың тақырыптық бөлімдері мен мазмұны ақпарат алмасу мен ғылыми-зерттеу және техникалық прогресті дамытуға негізделген халықаралық жобаларды ұйымдастыру мақсатында білім алушының академиялық (ғылыми), кәсіби-бағытталған қарым-қатынастарын жүзеге асыру дағдылары мен тәжірибесін қалыптастыруға және дамытуға бағытталған.

Пәннің тақырыптық жоспары

Жоғары базалық стандарт деңгейінің пәндік мазмұны (IV ұлттық стандарт – IV-ҰС) когнитивті лингво мәдени кешендер бойынша (КЛК) ұйымдастырылады, олардың компоненттік құрамы мыналарды қамтиды:

- осы деңгейдегі оқыту мазмұны көрсететін қарым-қатынас саласы;
- аталмыш салада қарым-қатынасты іске асыратын коммуникация тақырыптар мен тақырыпшалар жиынтығы;
- типтік қарым-қатынас жағдаяттары.

Тақырып 1. Шеттілдік білім беру мазмұны

- 1.1 Қазіргі шеттілдік білім берудің когнитивті лингвокультурологиялық әдіснамасы
- 1.2. Көптілділік және бірінші тілдің өзге тілдерін оқытудағы маңызы
- 1.3 Қазіргі шеттілдік білім берудің әдіснамалық принциптері

Тақырып 2. Қатысымды мәдениетаралық қарым-қатынас мәнмәтінде үлгілеу

- 2.1 Пән мазмұнын үлгілеу
- 2.2 Мәнмәтінге негізделген оқыту
- 2.3 Тілді оқыту технологиялары

Тақырып 3. Шет тілін арнайы мақсатта оқыту

- 3.1 Бастауыш сыныптарында шет тілін оқыту
- 3.2 Кәсіби-бағытталған шет тілін оқыту
- 3.3 Пәнді және тілді біріктіріп оқыту (CLIL)

Тақырып 4. Сабақты жоспарлау және ресурстарды оқу бағдарламасына бейімдеу

4.1 Шетел тілін оқытудың жоспарлау стандарттары

4.2 Шетел тілі сабақтарын күнтізбелік-тақырыптық жоспарлау

4.3. Оқу бағдарламасы үшін түпнұсқа материалдар және басқа да ресурстарды іріктеу принциптері мен әдістемелік бейімдеу

Типтік қарым-қатынас жағдаяттарының үлгісі

ТАҚЫРЫП 1. ШЕТТІЛДІК БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫ

1.1 Қазіргі шеттілдік білім берудің когнитивті лингвокультурологиялық әдіснамасы

1.2. Көптілділік және бірінші тілдің өзге тілдерін оқытудағы маңызы

1.3 Қазіргі шеттілдік білім берудің әдіснамалық принциптері

Ұсынылатын тақырыптар кәсіби-бағдарланған тапсырмаларды шешу мақсатында кәсіби-бағдарланған мәдениетаралық коммуникация қатысушысын медиатор ретінде мәдениетаралық коммуникацияның субъектісін қалыптастыруға, сондай-ақ АКТ арқылы кәсіби бағытталған коммуникативтік дағдыларын келесі ақпараттық және коммуникациялық технологиялар арқылы қол жеткізуге болады: кәсіби коммуникацияға тән жағдаяттар; компьютерлік телекоммуникация арқылы жүргізген пікірталастар мен семинарлар; көрнекті әңгімелер мен сұхбаттар; дебат; дөңгелек үстелдер; пресс-конференция; жобалық жұмыс; кейстік технология; электрондық деректер базасымен жұмыс істеу; портфолио құру; G-global форматындағы екіжақты бейне-телеконференциялар және т.б.

Кәсіби бағытталған мәдениетаралық коммуникацияның *ауызша формасын* дамыту үшін үлгі ретінде келесі типтік жағдаяттарды талқылау ұсынылады:

"Шеттілдік білім берудің заманауи мәнмәтін шеңберіндегі шет тілі мұғалімдерінің сүреттемесі" тақырыбына білім беру өкілдерімен *сұхбат* жүргізу. Тілдік әлем бейнесін қалыптастыратын шет тілі мұғалімдерінің кәсіби дайындық ерекшеліктері талқыланады.

"Modern conceptions of FL education" тақырыбында "*дөңгелек үстел*" өткізу. ҚР және ТОМтің шеттілдік білім беру әдіснамалық тұжырымдамалары талқыланады.

"Шеттілдік білім беруді ақпараттандыру мәселелері" атты *ғылыми-практикалық конференция* өткізу. Шеттілдік білім беруді ақпараттандырудағы мәдениеттік, дидактикалық, лингвистикалық аспектілері қарастырылады.

Case тапсырма: Сіз шетел тілі мұғалімі болып ауыл мектебіне жұмысқа орналастыңыз. Аталған мектепте оқушылар тарапынан шет тілін оқуға қызығушылық көрініс алмайды. Бүгінгі таңда көптілді жастар мәселесі өзекті болып табылады. Осыған орай, Сізге, жас, жігерлі маман ретінде, мектеп басшылығы оқушылардың ағылшын тілін үйренуге ынталарын арттыру түрлері мен құралдарын анықтауды тапсырады. Кезекті педагогикалық кеңес

отырысының күн тәртібінде «Оқушылардың ағылшын тілін үйренуге ынталарын арттыру жолдары» сұрағы бекітілген.

Кәсіби бағытталған мәдениетаралық коммуникацияның *жазбаша формасын* дамыту үшін үлгі ретінде келесі типтік жағдаяттарды талқылау ұсынылады:

Лаурмана Саммерсеттің "Language Learning Methods" (<http://www.omniglot.com/language/articles/langlearning.htm>) мақаласына *аннотация* жазу. Ғылыми мақаланың негізгі мазмұнын, оның сәйкестігін анықтау және талқыланған мәселелер маңыздылығына баға беру.

"Тілдік тұлға - тілдік ортаның өнімі ретінде" *ғылыми мақала* жазу. Мақаланың проблемасын анықтау, оны талдап шешімін ұсыну, және қорытынды жазу.

ТАҚЫРЫП 2. ҚАТЫСЫМДЫ МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС КОНТЕКСТІНДЕ ҮЛГІЛЕУ

2.1 Пән мазмұнын үлгілеу

2.2 Мәнмәтінге негізделген оқыту

2.3 Тілді оқыту технологиялары

Ұсынылатын тақырыптар кәсіби-бағдарланған тапсырмаларды шешу мақсатында кәсіби-бағдарланған мәдениетаралық коммуникация қатысушысын медиатор ретінде мәдениетаралық коммуникацияның субъектісін қалыптастыруға, сондай-ақ АКТ арқылы кәсіби бағытталған коммуникативтік дағдыларын келесі ақпараттық және коммуникациялық технологиялар арқылы қол жеткізуге болады: кәсіби коммуникацияға тән жағдаяттар; компьютерлік телекоммуникация арқылы жүргізген пікірталастар мен семинарлар; көрнекті әңгімелер мен сұхбаттар; дебат; дөңгелек үстелдер; пресс-конференция; жобалық жұмыс; кейс технология; электрондық деректер базасымен жұмыс істеу; портфолио құру; G-global форматындағы екіжақты бейне-телеконференциялар және т. б.

Кәсіби бағытталған мәдениетаралық коммуникацияның *ауызша формасын* дамыту үшін үлгі ретінде келесі типтік жағдаяттарды талқылау ұсынылады:

"Жоғары оқу орындарының лингвистикалық емес мамандықтар студенттерінің ағылшын тілін үйрену мотивациясын арттыру мақсатында қандай сабақтан тыс іс-шаралар жүйесі қажет?" тақырыбында магистранттар арасында пікірталас өткізу. Пікірталаста мәнмәтінге негізделген оқытудың негізгі ережелері, мәтінге негізделген оқыту мазмұнының іріктеу ұстанымдары, оқыту технологиялары секілді мәселелері талқыланады.

"Коммуникативтік кешендер мазмұнын үлгілеудің пәндік-процессуалдық аспектілері" тақырыбына әдістемелік семинар өткізу. Когнитивті лингвокультурологиялық кешен құрамын ашатын кәсіптік қарым-қатынас моделінің пәндік мазмұнын үлгілеудегі әдістемелік алғышарттары қарастырылады.

Кәсіби бағытталған мәдениетаралық коммуникацияның *жазбаша формасын* дамыту үшін үлгі ретінде келесі типтік жағдаяттарды талқылау ұсынылады:

Группадағы бір студенттің зерттеу тақырыбы бойынша ғылыми-мақаласына *сын-пікір* жазу. Рецензияда библиографиялық сипаттама беру (авторы, атауы, баспасы, шыққан жылы); мақаланың қысқаша мазмұны; мақаланың ұтымды тұстары мен кемшіліктерін атап көрсету.

Сын-пікірге жауап жазу. Сын-пікірмен Танысу. Көрсетілген ескертулермен келісесіз бе? Келіспейтін жақтарын атап көрсетіңіз. өз пікірін дәлелдеңіз. Ойлап көріңіз, егер оқытушы студенттің қателіктерін түзете алмаса, онда оның орнына бұл істі кім іске асыра алады?

"Role of foreign language in the developing tolerance and intercultural understanding?" тақырыбына *аргументативті эссе* жазу. Тақырыптың мән-мәнін ашу, түрлі көзқарастарды растау мақсатында түрлі мысалдар келтіру. Тақырыптың теориялық негіздері мен мәселелерін қарастыру.

"Contemporary Classroom Activities in Communicative Language Teaching»" тақырыбына *мақала* жазу. Тақырыптың мән-мәнін ашу, түрлі көзқарастарды растау мақсатында түрлі мысалдар келтіру, сондай-ақ оған өз көзқарасын білдіру.

ТАҚЫРЫП 3. ШЕТ ТІЛІН АРНАЙЫ МАҚСАТТА ОҚЫТУ

3.1 Бастауыш сыныптарында шет тілін оқыту

3.2 Кәсіби-бағытталған шет тілін оқыту

3.3 Пәнді және тілді біріктіріп оқыту (CLIL)

Ұсынылатын тақырыптар кәсіби-бағдарланған тапсырмаларды шешу мақсатында кәсіби-бағдарланған мәдениетаралық коммуникация қатысушысын медиатор ретінде мәдениетаралық коммуникацияның субъектісін қалыптастыруға, сондай-ақ АКТ арқылы кәсіби бағытталған коммуникативтік дағдыларын келесі ақпараттық және коммуникациялық технологиялар арқылы қол жеткізуге болады: кәсіби коммуникацияға тән жағдаяттар; компьютерлік телекоммуникация арқылы жүргізген пікірталастар мен семинарлар; көрнекті әңгімелер мен сұхбаттар; дебат; дөңгелек үстелдер; пресс-конференция; жобалық жұмыс; кейстік технология; электрондық деректер базасымен жұмыс істеу; портфолио құру; G-global форматындағы екіжақты бейне-телеконференциялар және т. б.

Кәсіби бағытталған мәдениетаралық коммуникацияның *ауызша формасын* дамыту үшін үлгі ретінде келесі типтік жағдаяттарды талқылау ұсынылады:

Сіз шетел тілдік білім мәселелері атты *халықаралық форумының* қатысушысы. Қазіргі кезеңде пәнді және тілді біріктіріп оқыту қажеттілігін талқылаңыз.

"Frontiers in CLIL and ELT" тақырыбында дөңгелек үстел өткізу. ҚР мен ТОМнің шет тілдік білім берудің әдіснамалық тұжырымдамалары талқыланады.

Case тапсырма: Жоғары кәсіптік білім беру жүйесіндегі шетел тілін оқытуда қолданыстағы тәсілдерін талдау, болашақ маман үшін тіл үйрету мәселесі бойынша зерттеулер, тұтастай алғанда бітірушінің гуманитарлық білімін және тіл үйретуді, атап айтқанда, қоғамның және жеке тұлғаның қажеттіліктерін толығымен қанағаттандырмайтындығын көрсетеді, кәсіби міндеттерді шешуге және шет тілдік ортада жеке қажеттіліктерін қанағаттандыруға қажетті сапа.

Жоғарыда аталған мәселені шешу қажеттілігін ескере отырып, кәсіби-бағдарланған шетел тілін оқытудың заманауи моделі жоғары оқу орындарының тілдік емес факультеттерінде қандай болуы керек және қандай педагогикалық шарттарда бұл модельді пайдалана отырып, білім беру процесінің тиімділігін қамтамасыз етуге болатындығын анықтау міндетіне тап болдыңыз. Бұл мәселені шешу кезекті дөңгелек үстелде ұсынылған.

Кәсіби бағытталған мәдениетаралық коммуникацияның *жазбаша формасын* дамыту үшін үлгі ретінде келесі типтік жағдаяттарды талқылау ұсынылады:

"Language teaching and learning/CLIL at primary, secondary and higher level of education" тақырыбына *баяндама* жазу. Тақырыптың мән-мәнін ашу, түрлі көзқарастарды растау мақсатында түрлі мысалдар келтіру, сондай-ақ оған өз көзқарасын білдіру.

"Teaching English to Young Learners: Assessment and Learning" тақырыбына *ғылыми мақала* жазу. Мақаланың проблемасын анықтау, оны талдап шешімін ұсыну, және қорытынды жазу.

ТАҚЫРЫП 4. САБАҚТЫ ЖОСПАРЛАУ ЖӘНЕ РЕСУРСТАРДЫ ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫНА БЕЙІМДЕУ

4.1 Шетел тілін оқытудың жоспарлау стандарттары

4.2 Шетел тілі сабақтарын күнтізбелік-тақырыптық жоспарлау

4.3. Оқу бағдарламасы үшін түпнұсқа материалдар және басқа да ресурстарды іріктеу принциптері мен әдістемелік бейімдеу

Ұсынылатын тақырыптар кәсіби-бағдарланған тапсырмаларды шешу мақсатында кәсіби-бағдарланған мәдениетаралық коммуникация қатысушысын медиатор ретінде мәдениетаралық коммуникацияның субъектісін қалыптастыруға, сондай-ақ АКТ арқылы кәсіби бағытталған коммуникативтік дағдыларын келесі ақпараттық және коммуникациялық технологиялар арқылы қол жеткізуге болады: кәсіби коммуникацияға тән жағдаяттар; компьютерлік телекоммуникация арқылы жүргізген пікірталастар мен семинарлар; көрнекті әңгімелер мен сұхбаттар; дебат; дөңгелек үстелдер; пресс-конференция; жобалық жұмыс; кейстік технология; электрондық деректер базасымен жұмыс

істеу; портфолио құру; G-global форматындағы екіжақты бейне-телеконференциялар және т. б.

Кәсіби бағытталған мәдениетаралық коммуникацияның *ауызша формасын* дамыту үшін үлгі ретінде келесі типтік жағдаяттарды талқылау ұсынылады

Шетел тілдік білім беру әдістемесі маманымен *сұхбат* жүргізу. Сабақ жоспарын дұрыс, тиімді жасау және оны жоғары деңгейде өткізу мәселелері талқыланады.

"Didactic approaches to increase students' motivation to learn foreign language" тақырыбына *жоба қорғау*. Тақырыптың мән-мәнін ашу, түрлі көзқарастарды растау мақсатында түрлі мысалдар келтіру, сондай-ақ оған өз көзқарасын білдіру.

"Characteristics of ideal textbook for teaching FL in Kazakhstan" тақырыбына *дөңгелек үстел* өткізу. Тақырыптың мән-мәнін ашу, түрлі көзқарастарды растау мақсатында түрлі мысалдар келтіру. Тақырыптың теориялық негіздері мен мәселелерін қарастыру.

Кәсіби бағытталған мәдениетаралық коммуникацияның *жазбаша формасын* дамыту үшін үлгі ретінде келесі типтік жағдаяттарды талқылау ұсынылады:

«Motivating learners and teachers through CLIL (www.unifg.it/.../coyle_clil_motivating_learners_and_teacher) мақаласына *аннотация* жазу. Ғылыми мақаланың негізгі мазмұнын, оның сәйкестігін анықтау және талқыланған мәселелер маңыздылығына баға беру.

"Түпнұсқа материалдарын пайдаланып кәсіби-бағытталған қарым-қатынас жағдайында сөйлеу қабілетін дамыту" тақырыбына *баяндама* жазу. Тақырыптың мән-мәнін ашу, түрлі көзқарастарды растау мақсатында түрлі мысалдар келтіру, сондай-ақ оған өз көзқарасын білдіру.

"Do we need a stiff structure lesson plan for young learners?" тақырыбына *аргументативті эссе* жазу. Тақырыптың мән-мәнін ашу, түрлі көзқарастарды растау мақсатында түрлі мысалдар келтіру. Тақырыптың теориялық негіздері мен мәселелерін қарастыру.

НӘТИЖЕЛІ КОММУНИКАТИВТІ ӘРЕКЕТТЕРІНІҢ ТҮРЛЕРІНЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

Базадан жоғары стандарт деңгейінің (IV ұлттық стандартты –IV-ҰС) С2 деңгейіне сәйкес келуі.

1.1. Базадан жоғары стандарт деңгейін қалыптастыру кезеңінде қалыптастыратын компетенциялар құрамы когнитивті, лингвомәдени, әлеуметтік-мәдени және дискурсивті компетенциялар болып табылады.

1.2. Базадан жоғары стандарт деңгейін қалыптастыруда сөйлеу және қарым-қатынас түрлерінің үлгілеу формалары – көпшілік алдында сөз сөйлеу, пікірталас, талқылау, пікірсайыс болып табылады.

Ауызша және жазбаша коммуникация түрлері: ойлау, іздеу, талдау, синтез, аннотация және арнайы-кәсіби және ғылыми курс мазмұнын қысқаша баяндау.

Композициялық –тілдік сөйлеу түрлері: бағалау, талдау, шолу, баяндау, резюме, пікірталас, дәлелдеме және оның үйлесімділігі.

Жазбаша жұмыс түрлері: сентенция, максима, мақал-мәтелдерді қолдана отырып қоғамдық – саяси, әлеуметтік-мәдени, ғылыми және кәсіби тақырыптарға эссе, тезистер, пікірлер, ғылыми баяндамаларға сын-пікір беру және аннотациялау, ғылыми мақалалар жазу.

1.3 Базадан жоғары стандарт деңгейінің дескрипторлары:

Сөйлеу және қарым-қатынас жүйесінде келесі коммуникативтік актілерді жүзеге асыру қабілеті мен дайындығы:

– коннотативті мәндерін ескере отырып идиомалық сөз тіркестері мен фразеологизмдерді қолданып сан-алуан полилог түріндегі қарым-қатынасқа қатысу; сөздің мағынасының өзгеру мүмкіндігін ескере отырып, пікірлерін жеткізу;

– тілдік құралдарын пайдалануда қиындықтар туындаған жағдайда өз пікірін тез арада басқа сөздермен жеткізу;

– мәдени құбылыстардың салыстырмалық идеялар негізінде бір жағдайдың екі тілдік әлем бейнесін қалыптастыру;

– жеке-мінез-құлықтық қасиеттерін пайдалану: фондық білімді пайдалана отырып, толеранттық, отандық және өзге мәдениеттің жалпы және арнайы ерекшеліктерін қалыптастыру мүмкіндігі;

– ой білдіруде сөйлеу әрекеті мен вариативтікті, тілдесу мәнін сәйкесінше жеткізу және білдіру, сөйлеу белсенділігін және байланыс құру қабілетін дамыту;

– мәдени шиеленістердің объективті негіздерін, екі мәдениет мәндерінің салыстырымдық сипатын, өз және өзге мәдениетін ұғыну арқылы байланыста медиатор болу.

Ауызша және жазбаша коммуникация түрлері аясында магистранттар дайындықтары мен қабілеттерін көрсетеді:

– кәсіби шет тілі тезаурус және кәсіби ауызша және вербалды емес бағыттағы айырмашылықтар білім кеңдігіне ие болу;

– қарастырылып отырған мәселенің өзектілігін анықтау; олардың жаңашылдығын, танымдық мүмкінділігін анықтау;

– өз еркімен даулы сұрақтар мен қарама-қайшылықтарды бөліп шығару және пікірталас барысын жоспарлау, бәтуаластыққа келу;

– әңгімелесушілердің қарым-қатынасқа белсенділіктерін ынталандыру әдістерін таңдау және олардың жауап реакцияларын болжау (қарсыластардың контрдәлелі);

– байланыс стратегиясы мен тәсілін түрлендіре отырып әңгімелесушіге өз орнына деген жағымды қатынасын тудыру, сендіру, дәлелдеу;

– байланыстың кооперативтік стилін қолдана отырып және толеранттылық білдіру арқылы оқиғаларға, құбылыстарға, пәндерге жан-жақты баға беру; төзімділік таныту және шетел тіліндегі ресурстар арқылы категориялық үкімдер мәселесін тұжырымдау;

– идиомалық нышанды сөздерді қолдана отырып қатынастың, сөз мәдениетінің ресми/бейресми нормаларын қадағалау; кәсіби саласын және тәжірибесін кеңейту үшін байланыстар орнату;

– таңдалған кәсіп аясында өзекті мәселе бойынша толық дәйектер беру және ұсыну;

– жалпымәдени тақырып пен кәсіби әрекетпен байланысты әр түрлі фактілерді түсіндіру;

– жалпымәдени тақырыпта және болашақ кәсіби әрекетпен байланысты мәселе бойынша әңгімеде немесе пікірталаста өз ойын дәлелді және толық дәйектеу;

– жалпылау, цитация, талдау, дәйектеу, түсіндеме берудің көмегімен оқылған, көрген және тыңдалғанның өнегелі, эстетикалық, тәрбиелі маңыздылығы туралы қорытынды жасау;

– серіктестің және өз мүдделерін, әңгімелесушінің вербалды емес әрекетін ескере отырып қарым-қатынас барысында қолдау көрсету;

– негізгі ойды (талқылауды) қысқа білдіру, оларды жүйелеу, жалпылау, мәтіннің белгіленген бөліктерінің арасында мағыналық қатынастарды орнату және т.б.;

– аннотация жазу кезінде нақты бір мәлімет, білім саласынан материал туралы барынша қысқартылған түрде әңгімелеу және оны бағалау;

– хат жүзінде шығармашылық тұрғыдан мәселені сезіммен, сентенциямен саралай отырып, тақырып мәтінін, фактілер мен құбылыстар жайлы дәйекті эссе жазу;

– ғылыми және публицистикалық шығармаларға (рецензия мен пікірлерді жазғанда) түсініктемелік талдау жасау.

1.4. С2 базадан жоғары стандарт деңгейінде қалыптасуын бағалау өлшемдері:

1. Шет тілінде сөйлейтін тұлғаға тән сөйлеуді тілдік рәсімдеу. Шет тілінде сөйлейтін тұлғаға тән сөйлеуді тілдік рәсімдеу көрсеткіші шетел тілі байланысын ауызша рәсімдеуді талапқа сай иелену дәрежесін білдіреді.

2. Сөздің пәндік мазмұнын терең меңгеру. Сөздің пәндік мазмұнын терең меңгеру көрсеткіші кәсіби және академиялық мәселелердің сипаты туралы сөздің пәндік мазмұнын терең меңгеруін анықтау дәрежесін білдіреді.

3. Қарым-қатынас стратегиясы мен тәсілдердің түрленуі.

Коммуникативтік стратегиялар мен тәсілдердің түрлену көрсеткіші сөйлеу түрленуін жүзеге асыруда стратегиялар мен тәсілдердің кәсіби қарым-қатынастық репертуар дәрежесін білдіреді.

4. Сөйлеуді түрлендіруде кәсіби жағдайдың ұлттық өзгешелігімен байланысы.

Сөйлеуді түрлендіруде кәсіби жағдайдың ұлттық өзгешелігімен байланысын көрсету кәсіби және академиялық мәселелерді ұлттық ерекшеліктерге сай ауызша сөйлеу талабын меңгеру дәрежесін анықтайды.

Бағалау деңгейлері: оптималды, жоғары, орташа, төмен.

Оптималды деңгей:

Магистрант кәсіби және академиялық тұрғыда шетел тілін сенімді және еркін қолданады:

Кәсіби және ғылыми сипаттағы тілдік құралдарды нормативті пайдалануда болар-болмас қателіктер жіберіледі. Кәсіби шетел тілі тезаурусы және кәсіби ауызша және вербалды емес бағыттағы айырмашылықтар білім кендігіне ие болады, байланыс стратегиясы мен тәсілін түрлендіреді. Байланыстың кооперативтік стилін қолдана отырып төзімділік танытады және шет тіліндегі ресурстар арқылы категориялық емес үкімдермен мәселені тұжырымдайды. Коммуникативтік қиындықтар туындаған жағдайда байланысты оңай нығайтады.

Кейінгі байланысты анықтау мақсатында серіктестің және өз мүдделерін, әңгімелесушінің вербалды емес әрекетін ескере отырып қарым-қатынаста қолдау көрсетеді

Жоғарғы деңгей:

магистрант барлық кәсіби және академиялық тұрғыда күрделі емес шет тілін сенімді қолданады:

Көп жағдайда байланыс және түсіну тиімді болып келеді, факторларға сүйене отырып (түсіндіру, түсініктемелер) кідірістер оңай меңгеріледі. Кәсіби-таңбаланған мәлімдемелер шет тілі ережелеріне сәйкес құрылады. Проблемалық жағдайлар тұрғысынан шет тілі ережелерінде қателер байқалады, бірақ мағына және байланысты түсіну бұрмаланбайды. Мәдени айырмашылықтардың белгілерін біледі және ойдың жасырын мағынасын түсіну және өз ойын білдіру арқылы мәдениетаралық қарым-қатынас процесінде оларды қолданады. Алайда, тілдік және сөйлеу құралдарының вариативті жинағын еркін пайдалана алмау өз ойын білдіруде және мәдени-жанама жағдайлардың мәнін түсінуде қиындықтар тударады. Көбінесе толерантты стратегиялар мен тактикасын салыстырмалы тұрақты пайдаланады. Ол қарым-қатынасты бастай алады. Байланысқа кедергі келтірмейтін қателер жібереді.

Орташа деңгей:

Таныс және үйреншікті жағдайларда студент шетел тілін еркін пайдаланады, сөйлеу және тіл ережелерінен қате жібереді. Оның коммуникативті-сөз вариациясы шектеулі болып келеді. Ол ойдың негізгі мағынасын түсінеді. Қарым-қатынаста талпыныс көрсетеді, алайда нақты ситуациялық қолданыста кросс-мәдени айырмашылықтарды толық ескермейді. Кросс-мәдени және тұлғааралық қарым-қатынаста интерактивті сөйлеу әрекеті кәсіптік деңгейде адекватты түсінумен және компетенциямен сипатталады. Сонымен қатар оқытушы мен басқа қатысушылардың қолдауын да талап етеді. Сөйлесуді бастау және қолдау қиындықтар туғызады және жеткілікті

көпшіл емес. Қарым-қатынасты тоқтатпайтын қате жиі жібереді. Айтылған ой түсініктемелер мен түсіндірмелерді талап етеді. Төзімділік, эмоционалдық және сөйлеу реакцияларын жеткіліксіз көрсетеді. Күрделі мәселелерде мағынасын түсіну және керекті шет тілі құралын таңдау қиын болып табылады. Кәсіби бағыттағы мәтіндердің негізгі мағынасын түсінеді. Сөздікті жиі қолданады. Ол әр түрлі тілдік құралдарды шектеулі пайдаланады. Ол кәсіби және ғылыми терминологияның базалық қорын ғана пайдаланады. Кәсіби қарым-қатынастың негізгі кезеңін түсінеді. Ол көптеген қателіктер жіберсе де мағынасы түсінікті жеткәзе алады.

Төменгі деңгей:

Талап етілген деңгейде талқылауға түсе алмайды. Сөздік тәртіп коммуникативтік және когнитивтік тұрғыдан жеткіліксіз дәрежеде айқындалған.

Компетенция қалыптастырудың дифференциалды деңгейлік шкаласы

Деңгей	%-бен	Бағалау (дәстүрлі жүйе бойынша)
Оптималды деңгей	100-90 балл	Өте жақсы
Жоғарғы деңгей	89-75 балл	Жақсы
Орташа деңгей	74-50 балл	Қанағаттанарлық
Төменгі деңгей	49 және төмен	Қанағаттанарлықсыз

C2 ДЕҢГЕЙІН МЕҢГЕРУ ҮШІН ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

Тіл жүйесін меңгеру және оны мәдениетаралық-коммуникативтік тұрғыда пайдалану.

Фонетикалық материал

Ауызша қарым-қатынас кезінде сөйлеу қабілеті мен шеберлігін жетілдіру. Мәтіндерді оқу және тыңдау, сондай-ақ көпшілік алдында сөз сөйлеу арқылы сөздердің дұрыс айтылуы меңгеріледі.

Лексикалық материал

1. Жазбаша және ауызша қарым-қатынаста жиі қолданылатын сентенция, максима, мақалдар мен дәйексөздерді қолдану
2. Қысқартулар мен шартты белгілер, т.б. білу
3. Академиялық сөйлеу клишесі. Кәсіби және ғылыми стилінің идиомалық бағыты.
4. Қазіргі заманғы іскерлік және академиялық лексика. Арнайы терминология.
5. Экономикалық даму, нарық, ғылыми және басқа да іскерлік белсенділіктің тенденцияларын сипаттау лексикасы
6. Сөйлеу және жазудың байланысы: қыстырма және байланыстырушы сөздер, жалғаулық пен сөйлем түрлері.

7. Ресми және бейресми қарым-қатынас кезінде сөйлеу этикетін иелену.
8. Кәсіби қызметінің ғылыми тіл мәдениеті

Грамматикалық материал

1. Ресми және бейресми қарым-қатынастың грамматикалық ерекшеліктерін түсіну.
2. Оқытылатын тілдің етістік шақтары
3. Күрделі бастауыш пен толықтауыш.
4. Әртүрлі модальдық ерекшеліктер.
5. Бұйрық рай.
6. Сұрақтардың түрлері.
7. Ырықсыз етіс пен есімшенің ғылыми тілде қолданылуы.
8. Күрделі бастауыш, номинативті және инфинитивті құрылымы
9. Шартты рай мен эмфатикалық құрылым.
10. Ғылыми тілдің функционалдық стилінің барлық грамматикалық ерекшеліктері.
11. Оқытылатын тілдің тыныс белгілерінің жүйесі мен функциялары.

ҮЛГЕРІМ БАҚЫЛАУЫНЫҢ МАЗМҰНЫ

Үйренушілердің жетістіктерін тексеру үшін келесідей бақылау түрлері енгізілген:

- ағымдағы бақылау;
- аралық бақылау;
- қорытынды бақылау.

Ағымдағы бақылау – академиялық оқу кезеңінде оқу бағдарламасының пәніне сай мұғалімнің тарапынан жүргізілетін үйренушілердің оқу жетістіктерін көрсететін жүйелі тексеру.

Магистранттардың ағымдағы бақылауы пәннің әрбір тақырыбына жеке-жеке жүргізіледі, сонымен қатар аудиториядағы білім (тәжірибелік сабақтар, лабораториялық тапсырмалар) мен аудиториядан тыс білім (үй тапсырмасы, МӨЖ) қарастырылады.

Ағымдағы бақылау жазбасы мен бағалары мұғалім тарапынан үнемі белгіленіп отырады.

Аралық бақылау – бұл бір пәннің белгілі тарауының (модуль) аяқталған уақытында үйренушілерге өткізілетін білім жетістігін анықтаушы бақылау. Бір академиялық уақыт аралығында кем дегенде екі рет өткізіледі.

Аралық бақылау жүргізу түрі:

- жазбаша қарым-қатынас;
- ауызша қарым-қатынас.

Жазбаша қарым-қатынас деп:

– шағын эссе жазу (**Write a paragraph**) типіне сай (сипаттама, көқарас, салыстыру /салғастыру және проблема / шешім) көлемі кем дегенде 250-300 сөз.

Paragraph Writing бағалау талабы: басты идея; тезис, дәлелдеме; қорытынды; жазба жұмыс сапасы (лексикалық және грамматикалық сауаттылық), терминологиялық қанықтық, орфография, тыныс белгісі, көлемі.

–**Annotated Bibliography** жазу, бес еңбектің аннотациясынан тұрады және магистрлік диссертация тақырыбына сай болуы керек. Әрбір аннотация кем дегенде 150 – 200 сөзден тұруы керек. Олар алфавиттік ретпен орналасады және жазылған уақыты 2010 жылдан ерте болмауы тиіс. Түпнұсқа тілі кез-келген болса да Annotated Bibliography шетел тілінде жазылуы тиіс.

Annotated Bibliography бағалау талабы: ақпарат көзі сенімді болуы керек; дәлелдеме құруда материалды дұрыс пайдалана алуы; аннотация құрылымы мен мазмұн дұрыстығы; жазба жұмыс сапасы (лексикалық және грамматикалық сауаттылық), терминологиялық қанықтық, орфография, тыныс белгісі, көлемі (5 аннотациядан бастап, әрбір аннотация 150 – 200 сөзден).

– сұхбат талдамасын жасау (**Analyzing interview data**). Сұхбат әлеуметтік зерттеу әдісі ретінде зерттеу мен талқылауға негіз болар ақпарат жинау мақсатында сұхбаттасушылардың бетпе-бет әңгімесі болып саналады. Магистрант бұл сұхбатқа толыққанды сапалық және сандық, объективті, сенімді, ішкі және сыртқы валидті зерттеу жүргізеді.

Бұл сұхбаттардың бағалау талабы: ақпарат көзі сенімділігі, сұрақ қою мақсатында ақпаратты жұрыс пайдалана білу, сұхбат мазмұнының дұрыстығы, жазба жұмыс сапасы (лексикалық және грамматикалық сауаттылығы), сұхбат жүргізу талабына сай терминологиялық қанықтық, орфография, тыныс белгісі.

Ауызша қарым-қатынас деп **Article Rendering** орындау меңзеледі. Магистранттарға мамандықтарына сай арнайы көлемі 400-600 сөзден тұратын ғылыми мақалалар таңдалынады. Ауызша жауапқа дайындалу уақыты - 15 мин. Ол 7 мин. құрауы тиіс. Ауызша қарым-қатынас магистранттың мәдениетаралық шет тілдік қарым-қатынасқа монологтық және диалогтық түрде S → T ↔ S режимінде дайын екендігін көрсетеді. **Article Rendering** (мақала референттеу) барысында келесідей құрылымды баскөзге алу міндетті:

1. Мақала тақырыбы
2. Мақала авторы
3. Көзі
4. Мақаланың басты идеясы
5. Мақаланың қысқаша мазмұны (10-20 сөйлемнен артық емес)
6. Мақаладағы басты проблема
7. Мақала ерекшелігі
8. Мақалада берілген магистрант үшін жаңалықтар
9. Қалыптасқан көзқарастарға қарама-қайшы келер фактілер
10. Мақаладағы жауапсыз қалған сауалдар
11. Автор қорытындысы
12. Қозғалған мәселе бойынша магистранттың өз ойын білдіруі.

Бағалау талабы: мақала мазмұнын сыни-көзқарас тұрғысынан бағалай білу; қарым-қатынастық тапсырмаларды шеше білу; ауызша дұрыс сөйлеу

(лексикалық, фонетикалық және грамматикалық), кәсіби терминология қолдану.

Үйренушілердің **қорытынды бақылауы** үйренген пәннің бағдарламасын қаншалықты толық қамту сапасын анықтау мақсатында аралық аттестация ережесіне сай жүргізіледі. Әрбір пән бойынша емтихан өткізу түрі мен реті академиялық уақыт басталған соң бір ай ішінде белгіленеді.

Қорытынды бақылау түрлері:

- жазбаша қарым-қатынас;
- ауызша қарым-қатынас.

Жазбаша қарым-қатынасқа 350 сөз көлеміндегі **Article critique** кіреді. Берілетін уақыт 100 мин. Оның ішіне мақала оқу мен мақала жазу кіреді. Жазба жұмысының типі мен жанры Типтік оқу бағдарламасының талабына сай қатаң қадағаланады.

Article critique әдетте келесідей құрылымнан тұрады:

- мақала атауы мен автордың аты-жөні
- мақсат, тәсіл және нәтиже тұрғысынан мақала қорытындысы
- автордың негізгі ұстанымы, сенімі, көзқарасы және магистранттың ойы
- дәлелдемелерге сай мақаланың әртүрлі аспектілеріне сай жағымды немесе жағымсыз сын-пікір
- мақаланың ғылыми құндылығы.

Бағалау талабы: мақаланы ықшамдай білу, дәлелдемелер жасау мақсатында материалды дұрыс пайдалана білу, жазба жұмыс сапасы (лексикалық және грамматикалық сауаттылығы), орфография, тыныс белгісі, көлемі (350 сөз).

Емтиханның ауызша бөлімі деп магистрлік диссертацияның жоба түрінде шетел тілінде қорғалуы (**Power Point Presentation of thesis foundation**). Ауызша қарым-қатынас магистранттың мәдениетаралық шет тілдік қарым-қатынасқа монологтық және диалогтық түрде S→ T ↔ S режимінде дайын екендігін көрсетеді. Ұзақтығы бір магистрантқа 15 мин. Оның: 10 мин. Презентация және 5-7 мин. талқылау мен сұрақтар.

Бағалау талабы: мазмұндама құрылымына сай лексикалық, фонетикалық және грамматикалық сауаттылық, кәсіби терминологияны қолдана білу, қарым-қатынастық мәселені шеше білуі.

МӨЖ ҮЛГІ ТАПСЫРМАЛАРЫ

1. Оқытушы ұсынған Proposal (report, review, formal/informal letter) танысыңыз. Негізгі идеясы мен мәселесін анықтаңыз. Лексикалық қателерін (байланыстырушы/қыстырма және т. б. сөздер қате қолданған жағдайда) тауып түзеңіз.

2. Халықаралық конференция ұйымдастырушыларының ұсынған талаптарына сай өзіңізге қызықты тақырыпқа тезис жазыңыз.

3. Ғылыми мақала жоспарын жазыңыз. Мақала бөлімдерін IMRaD бойынша құрыңыз. Олардың мағынасы бойынша байланыстырғыш сөздер арқылы (transition words) байланыстырыңыз.

4. Сіздің топтағы магистранттың мақаласына пікір жазыңыз. Мақаланың күшті және әлсіз жақтарын атап өтіңіз. Ойыңызды негіздеңіз.

5. Сіздің мақалаңызға берілген пікірмен танысып шығыңыз. Көрсетілген ескертулермен келісесіз бе? Келіспейтін ескертулерді атап өтіңіз. Ойларыңызды сабақ үстінде талқылаңыз.

6. Сабақта магистранттың сөйлеу қателіктерін түзету үшін оқытушы вербальды емес тәсілдерді қолданады ма? Мысалы: ымдау, мимика және өзге де қимылдар. Сіз мұндай қателерді түзету тәсілдері ұйғарынды деп есептейсіз бе, өйткені олар:

- сөйлеу немесе тілдік қателігіне көңіл бөлуге көмектеседі;
- сабақ уақытын үнемдейді;
- оқуда өзге елдің тілінде ұғынып сөйлеуді қамтамасыз етеді.

Студенттің қателіктерін түзету тәсілдері ретінде пайдалануға болатын қимылдарды ұсыныңыз.

8. Сіздің мамандығыңыз бойынша белгілі бір курс ОӘК-ні оқытудың мақсаттар мен мазмұнына қойылған талаптар тұрғысынан талдаңыз.

9. Шетелдік ЖОО-ның Стипендиясын иелену мақсатында ресми хат және негіздеме жазыңыз. Өзіңіздің академиялық тәжірибе және болашақ жоспарларыңызды баяндаңыз.

10. Алдын-ала оқып ұсынған ғылыми мақаланы талдап, академиялық стиль, принциптері, дәйексөз элементтерін атап өтіңіз; библиографиялық бірліктің (MLA) элементтерін пайдаланылуын түсіндіріңіз; тезистің негізгі дәлелдері мен тұжырымдарын көрсетіңіз; мәтінге түйіндеме (summary) құрыңыз; мақала тақырыбы бойынша өз көзқарасыңызды көрсетіңіз.

ҚОЛДАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТ:

1. Кунанбаева С.С. Современное иноязычное образование: методология и теории. – Алматы, 2005. – 262б.
2. Кунанбаева С.С. Теория и практика современного иноязычного образования. – Алматы, 2010. – 340б.
3. Общеввропейские компетенции владения иностранным языком: Изучение, преподавание, оценка. – Страсбург – Москва: Cambridge University Press, Департамент современных языков, Московский государственный лингвистический университет, 2003. – 256 б.
4. Пассов Е.И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению. – М.: Просвещение, 1991. – 223б.
5. Плужник И. Л. Формирование межкультурной коммуникативной компетенции студентов гуманитарного профиля в процессе профессиональной подготовки– Тюмень, 2003. – 335б.
6. Программы научно-инновационных профессионально-образовательных комплексов КазУМОиМЯ имени Абылай хана. Алматы, 2014

ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТ

Ағылшын тілі

1. English for academic purpose by Ken Hyland. Routledge Taylor& Francis Group. New York, 2006.
2. Oxford Practice Grammar. New edition (with tests and answers) (John Eastwood).- Oxford University Press, 2001

Әзірлеушілер:

п.ғ.д., профессор Кульгильдинова Т.А.

п.ғ.к., доцент Елубаева П.К.

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН**

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ІҮа (Р) 5202 ИНОСТРАННЫЙ ЯЗЫК (ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЙ)

по специальности магистратуры
6М011900-Иностранный язык: два иностранных языка

2 кредита

Алматы 2017

Предисловие

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Казахским университетом международных отношений и мировых языков им. Абылай хана

2 РЕЦЕНЗЕНТЫ: Жумабекова Г.Б., к.п.н., доцент, КазУМОиМЯ им.Абылай хана; Жумагулова Н.С., к.п.н., профессор, Кокшетауский университет им. А.Мырзахметова

3 УТВЕРЖДЕНА И ВВЕДЕНА В ДЕЙСТВИЕ приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан № 425 от 05.07.2016 года

4 Типовая учебная программа разработана в соответствии с Типовым учебным планом специальности магистратуры 6М011900-Иностранный язык: два иностранных языка

5 РАССМОТРЕНА на заседании Республиканского Учебно-методического совета от «4» июля 2016 года. Протокол № 11

Содержание

1. Пояснительная записка. Цели и задачи дисциплины
2. Содержание дисциплины
3. Требования к обучению продуктивным видам коммуникативной деятельности. Критерии и уровни оценивания
4. Примерные задания на СРМ
5. Рекомендуемая литература

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Настоящая типовая учебная программа по курсу «Иностранный язык (профессиональный)» предназначена для высших учебных заведений Республики Казахстан, осуществляющих подготовку магистров по специальности «6М011900-Иностранный язык: два иностранных языка».

Формирование глобального пространства, беспрецедентное развитие международного взаимодействия во всех сферах жизнедеятельности страны, доминирующая роль языка как действенного инструмента межкультурного взаимодействия стимулировали развитие иноязычного образования, обеспечив тем самым иноязычному образованию статус обязательной компетентностной составляющей профессиональной квалификации современного специалиста и действенной основы для подготовки специалистов новой формации, способных к адекватному взаимопониманию и взаимодействию с представителями других лингвокультурных социумов в современных условиях поликультурного мира[1].

Данные проблемы, преломляясь через контекст глобализации и культурной динамики, предполагают формирование у современного специалиста способности ориентироваться в мировом профессиональном пространстве. Одним из средств, обеспечивающих достижение этой цели, является межкультурная коммуникация как взаимодействие представителей различных культур. Формирование **межкультурно-коммуникативной компетенции** (МКК) как перманентной способности гармонично переключаться на отражение менталитета и культуры представителей иного лингвосоциума, руководствоваться стереотипами и нормами речевого поведения, становится максимально востребованным для современного специалиста. Межкультурно-коммуникативная компетенция создает основу для профессиональной мобильности, подготовки к быстро меняющимся условиям жизни, приобщает специалиста к стандартам мировых достижений, увеличивает возможности профессиональной самореализации на основе коммуникативности и толерантности.

Универсальной научно-теоретической платформой формирования межкультурно-коммуникативной компетенции являются когнитивно-лингвокультурологическая методология и Теория межкультурной коммуникации (Кунанбаевой С.С.). Теория межкультурной коммуникации как концептуальной основы, формирующей методологическую платформу когнитивно-лингвокультурологической теории иноязычного образования, обеспечивает инновационный подход к моделированию языкового образовательного процесса, к созданию отечественных международно-адаптивных уровневых моделей языкового образования в условиях триязычия для достижения конечного результата обученности, и существенно меняет практику организации образовательного процесса.

Предлагаемая программа по курсу «Иностранный язык (профессиональный)» для магистрантов составлена из расчета часов, отводимых на изучение данного курса Типовым учебным планом специальности «6М011900-Иностранный язык: два иностранных языка».

Программа является результатом адаптации международной модели иноязычного образования применительно к национальным условиям Республики Казахстан и построена на следующих принципах:

– реализационного механизма через систему **методологических принципов:** когнитивного, концептуального, коммуникативного, лингвокультурного, социокультурного, рефлексивно-развивающего, как базовых основ, формирующих целостную образовательную парадигму и в своей совокупности определяющих требования к образовательному процессу в целом и к отдельным его составляющим (целям, содержанию, методам, технологиям, средствам обучения), определяя, таким образом, стратегию и тактику обучения;

– компетентностной базированности языкового образования и ее оценки по качеству конечного результата;

– коммуникативно-функциональной направленности;

– уровневой ранжированности предметного содержания и конечных показателей по выделенным стандартизированным типовым уровням обученности и владения языком;

– представленности предметного содержания в виде когнитивно-лингвокультурологических комплексов, состоящих из сфер, тем, субтем и типовых ситуаций общения;

– разработанность критериально-параметровой шкалы измерения языковой компетенции и введения на ее основе единого контрольно-оценочного механизма владения языком, проявляющихся в формировании межкультурной компетенции как способности адекватного взаимодействия с представителями другого лингвокультурного социума[2].

Структура межкультурно-коммуникативной компетенции отражает характер образовательной компетенции и представляет собой сложное личностное образование, включающее знание о родной и иной культуре, умение и навыки практического применения своих знаний, а также совокупности качеств личности, способствующих реализации этих знаний, умений и навыков, и, наконец, практический опыт их использования в ходе взаимодействия с представителями инокультуры. Межкультурно-коммуникативная компетенция является образовательной компетенцией при изучении иностранного языка и иноязычной культуры, при этом объектом реальной действительности при формировании межкультурно-коммуникативной компетенции является процесс общения представителей различных культур.

Состав межкультурной коммуникативной компетенции определяется

набором следующих субкомпетенций:

- *лингво-культурологической*, формирующей у обучаемого первичной «концептуальной картины мира» на базе своей культуры, как лингвокультурное отражение национального языкового сознания и менталитета;

- *социо-культурологической*, формирующей у обучаемого «вторичного когнитивного сознания» как концепта и образа мира другого лингвосоциума и формирования в его когнитивной системе «вторичных конструкций - знаний», соотносящихся со знаниями о мире и языком «инофона»;

- *дискурсивная* субкомпетенция как сформированная система умений интерпретировать и использовать профессиональный тезаурус в процессе восприятия (декодирования) текстов, организовать языковой материал в композиционно оформленное, целостное и завершенное речевое произведение, направленное на решение поставленной коммуникативной задачи;

- *когнитивной*, обеспечивающей формирование языка как неотъемлемой части процесса познания и формирование мышления. Сформированность когнитивной субкомпетенции проявляется в когнитивных структурах как ментальных образованиях, посредством которых человек воспринимает окружающий мир и взаимодействует с ним как обобщенный носитель естественного языка, отражая коллективное сознание, обусловленное социальным менталитетом социальных категорий общества;

- *профессионально-ориентирующей*, интерпретирующей как владение специальной профессиональной терминологии на иностранном языке во всех аспектах речевой и коммуникативной деятельности, напрямую связанной с профессиональной деятельностью;

- *профессионально-базируемой*, представляющей собой умение свободно оперировать терминологией на иностранном языке в ситуациях профессионального и академического общения в профессионально-моделируемых ситуациях общения;

- *профессионально-идентифицирующей*, рассматривающейся как способность и умение создавать собственные полемико-аргументационные дискурсы по широкому кругу профессионально-значимых и научных задач [2].

Цель и задачи курса

Уровень обучения предлагаемой типовой учебной программы предполагает достижение **уровня сверх-базовой стандартности (IV национальный стандартный –IV-НС)** в соответствии с адаптированной национальной уровневой моделью обучения языкам триединства, соответствующий *общеевропейскому уровню C2 LSP*.

Основной **целью** курса является **формирование межкультурно-коммуникативной компетенции** обучающихся и, в качестве ее составляющей, профессионально-базируемой межкультурной коммуникативной компетенции обучающихся, позволяющей им

интегрироваться в международную профессиональную среду и использовать профессиональный иностранный язык как средство межкультурного, научного и профессионального общения. **Задачами** курса «Иностранный язык (профессиональный)» призвано также обеспечить:

- расширение терминологического аппарата в профессиональной области, расширение реестра языковых навыков и речевых умений, а также увеличение объема знаний о многообразии культур и цивилизаций;

- развитие умений соотносить языковые средства с конкретными сферами, ситуациями, условиями и задачами профессионального общения;

- совершенствование навыков поиска, анализа, синтеза, установления причинно-следственных связей, аргументирование и систематизации данных о проводимом исследовании, включая нахождение источников и их индивидуальной и смысловой переработки (комментирование, аннотирование и реферирование специальных научных текстов);

- осуществление научно-практической деятельности в области международного сотрудничества и межкультурной коммуникации.

Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения курса:

- владение социокультурными аспектами морально-этических норм общения и национальной идентичности в странах изучаемого языка;

- ведение библиографической работы с применением современных технологий поиска, обработки и анализа информации, а также самостоятельное каталогизирование накопленного массива информации;

- обработка различной информации на изучаемом языке, полученной из печатных, аудиовизуальных источников в рамках профессиональной сферы общения в соответствии с поставленной целью;

- определение сходств и различий профессионального тезауруса в родной и иноязычной культурах; различных языковых средств выражения коммуникативных стратегий и тактик в целях эффективного, бесконфликтного поведения;

- оценивание чужой точки зрения, стремление к сотрудничеству, достижению согласия, выработке общей позиции в условиях различия взглядов и убеждений;

- адаптация к изменяющимся условиям, переоценка накопленного опыта, анализ своих возможностей;

- использование правовых и этических норм при оценке последствий своей профессиональной деятельности, при разработке и осуществлении социально значимых проектов;

- владение навыками самостоятельного использования печатных и электронных источников для поиска информации по любым темам в сфере международных отношений и мировой политики; и др.

Академический компонент курса включает:

- владение функциональными особенностями письменных и устных

аутентичных научных, научно-популярных и публицистических текстов по специальности;

– формирование различных логических операций (анализ, синтез, установление причинно-следственных связей, аргументирование, обобщение и вывод, комментирование) в организации исследовательских и проектных работ, в управлении коллективом;

– обучение различным стратегиям чтения на материале текстов разного объема и жанровой принадлежности;

– умение письменно логично и связно передать основное содержание аутентичного публицистического, научно-популярного, научного текстов с необходимой степенью компрессии и критической интерпретацией текстов (аннотирование) различных по жанру и стилю, с применением современных информационных технологий;

– осуществление устной и письменной коммуникации в целях научного академического и профессионального общения, учитывая в практической деятельности особенности общей, предпринимательской или академической культуры партнеров;

– обучение приемам конспектирования лекций (использование общепринятых сокращений, диаграмм, блок-схем и др.);

– формирование базовых умений публичной речи в формате академической презентации;

– освоение и расширение «академического» словаря магистрантов: лексики нейтрального и формального стиля, характерной для таких видов письменной речи, как эссе, статья, отчет, официальное письмо, а также устных речевых ситуаций, требующих использования более формального и официального стиля, как например, чтение доклада, выступление на научной конференции;

– владение навыками академического письма (рецензия, обоснование, научная статья, описание и анализ графической информации, академическое эссе).

Технологии обучения

Для достижения планируемых результатов в обучении курса «Иностранный язык профессиональный» используются следующие образовательные технологии, моделирующие будущую профессиональную деятельность магистрантов: типовые ситуации профессионального общения; дискуссии и семинары, проводимые посредством компьютерных телекоммуникаций; публичная речь видных деятелей науки и политики, интервью и беседы; дебаты; круглые столы; пресс-конференции; проектные работы; кейс технологии; работа с электронной базой данных; создание портфолио; двусторонние видео-телеконференции; написание эссе, тезисов, текстов докладов, рецензий, аннотаций, научной статьи на иностранном языке и т.п.

Организация самостоятельной работы магистрантов регламентируется в соответствии с Положением о самостоятельной работе обучающихся (СРО), разрабатываемым высшим учебным заведением. При разработке заданий для СРО рекомендуется сделать акцент на формировании профессионально значимых умений и навыков через решение профессиональных задач, выполнение проектных работ.

В соответствии с требованиями КТО основной формат изучения данного курса являются:

- аудиторные практические занятия;
- обязательная самостоятельная работа обучающегося (написание эссе, аннотаций, докладов, прослушивание различных аудиозаписей, просмотр видеофильмов, работа с англоязычными сайтами в Интернете и интерактивными компьютерными программами);
- индивидуальная самостоятельная работа обучающегося под руководством преподавателя (консультации для обучающихся в выполнении заданий согласно syllabus с целью ликвидации отдельных пробелов в знаниях).

Пререквизиты курса: данный курс базируется на умениях и компетенциях, приобретенных на занятиях по следующим дисциплинам: базовый, профессионально-ориентированный иностранный язык.

Кореквизиты курса: специализированные дисциплины на иностранном языке.

Постреквизиты курса: умения и навыки, приобретенные при изучении курса, служат основным фундаментом для успешного прохождения научно-педагогической практики, для разработки профессионального проекта, написания научной диссертации и для последующей профессиональной деятельности.

На основе предлагаемой Программы по специальности магистратуры «БМ011900-Иностранный язык: два иностранных языка» кафедры вузов смогут разработать рабочие программы, когнитивно-лингвокультурологические комплексы (КЛК) и учебные пособия, учитывающие особенности языковой подготовки специалиста по международному отношению и межкультурной коммуникации в конкретном учебном заведении.

СОДЕРЖАНИЕ ДИСЦИПЛИНЫ

Содержание тематических разделов и тем изучаемого материала ориентировано на формирование и развитие умений обучающегося осуществлять как академическое (научное), так профессионально ориентированное общение с целью обмена опытом и информацией и организации международных проектов нацеленных на развитие научно-исследовательского и технического прогресса.

Тематический план дисциплины

Предметное содержание уровня сверх-базовой стандартности (IV национальный стандартный - IV-НС) организуется в когнитивно-лингвокультурологические комплексы (КЛК), компонентный состав которых включает:

- коммуникативную сферу, отражающую содержание этого уровня обучения;
- набор речевых тем и субтем общения, реализующих эту сферу;
- типичные ситуации общения.

Тема 1. Содержание иноязычного образования

- 1.1 Когнитивно-лингвокультурологическая методология современного иноязычного образования
- 1.2 Полиязычие и роль первого языка в обучении других языков
- 1.3 Методологические принципы современного иноязычного образования

Тема 2. Моделирование общения в контексте межкультурной коммуникации

- 2.1 Моделирование предметного содержания.
- 2.2 Контекстно-базируемое обучение
- 2.3 Технологии обучения языку

Тема 3. Обучение иностранному языку для специальных целей

- 3.1 Начальное обучение иностранному языку
- 3.2 Обучение профессионально-ориентированному иностранному языку
- 3.3 Предметно-языковое интегрированное обучение

Тема 4. Планирование уроков и адаптация ресурсов для учебной программы

- 4.1 Стандарты планирования обучения иностранному языку
- 4.2 Календарно-тематическое планирование уроков иностранного языка
- 4.3. Принципы отбора и методической адаптации аутентичных материалов и других ресурсов для учебной программы

Образец типичных ситуаций общения

ТЕМА 1. СОДЕРЖАНИЕ ИНОЯЗЫЧНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

- 1.1 Когнитивно-лингвокультурологическая методология современного иноязычного образования
- 1.2 Полиязычие и роль первого языка в обучении других языков
- 1.3 Методологические принципы современного иноязычного образования

Предлагаемые темы реализуются следующими *информационно-коммуникативными технологиями* для решения практических профессиональных задач с целью формирования субъекта межкультурного

взаимодействия в лице медиатора, как участника профессионально-ориентированной межкультурной коммуникации, а также коммуникативных навыков общения через ИКТ: типовые ситуации профессионального общения; дискуссии и семинары, проводимые посредством компьютерных телекоммуникаций; интервью и беседы; дебаты; круглые столы; пресс-конференции; проектные работы; кейс технологии; работа с электронной базой данных; создание портфолио; двусторонние видео-телеконференции в формате G-global и др.

Для развития профессионально ориентированной межкультурной коммуникации в устных формах общения предлагаются следующие типовые ситуации для обсуждения (в качестве примера):

Провести *интервью* с представителями образования на тему: «Каким представляется Вам учитель иностранного языка в современном контексте иноязычного образования?». Обсуждаются вопросы особенностей профессиональной подготовки учителя иностранного языка, формирующего языковую картину мира».

Провести *круглый стол* на тему: «Modern conceptions of FL education». Обсуждаются методологические концепции иноязычного образования в РК и СИЯ.

Провести *научно-практическую конференцию* на тему “Проблемы информатизации иноязычного образования”. На конференции рассматриваются культурологические, дидактические, лингвистические аспекты информатизации иноязычного образования.

Case задание: Вы устроились на работу в сельскую школу учителем иностранного языка. В данной школе интерес к обучению иностранного языка не проявляется. Вопрос полиязычия молодого поколения является актуальным. В этой связи Вам, как молодому, энергичному специалисту, руководством школы предложено определить виды и средства повышения мотивации и интереса у школьников к изучению английского языка. На повестке дня очередного заседания педагогического совета Ваше выступление с предложениями по заданию.

Для развития профессионально ориентированной межкультурной коммуникации в письменных формах общения предлагается:

Написать *аннотацию* к статье “Language Learning Methods ” by Laurianne Summerset. (<http://www.omniglot.com/language/articles/langlearning.htm>).

Определите основное содержание научной статьи, ее релевантность и дайте оценку значимости обсуждаемой проблемы.

Написать *научную статью* «Языковая личность как продукт языковой среды». Определите проблему, проводите ее анализ и предложите решение, сделайте выводы.

ТЕМА 2. МОДЕЛИРОВАНИЕ ОБЩЕНИЯ В КОНТЕКСТЕ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ

2.1 Моделирование предметного содержания.

2.2 контекстно-базируемое обучение

2.3. технологии обучения языку

Предлагаемые темы реализуются следующими *информационно-коммуникативными технологиями* для решения практических профессиональных задач с целью формирования субъекта межкультурного взаимодействия в лице медиатора, как участника профессионально-ориентированной межкультурной коммуникации, а также коммуникативных навыков общения через ИКТ: типовые ситуации профессионального общения; дискуссии и семинары, проводимые посредством компьютерных телекоммуникаций; интервью и беседы; дебаты; круглые столы; пресс-конференции; проектные работы; кейс технологии; работа с электронной базой данных; создание портфолио; двусторонние видео-телеконференции в формате G-global и др.

Для развития профессионально ориентированной межкультурной коммуникации в устных формах общения предлагаются следующие типовые ситуации для обсуждения (в качестве примера):

Провести *дискуссию* среди магистрантов на тему: «Какую систему внеурочных мероприятий необходимы для повышения мотивации студентов лингвистических специальностей вузов к изучению английского языка?». Обсуждаются вопросы основные положения контекстно-базируемого обучения, принципы отбора содержания контекстно-базируемого обучения, и технологии обучения.

Провести *методический семинар* на тему: *Моделирование предметно-процессуальных аспектов содержания коммуникативных комплексов*. Рассматриваются методические предпосылки моделирования предметного содержания модели профессионального общения, отражаемое составом когнитивно-лингвокультурологического комплекса.

Для развития профессионально ориентированной межкультурной коммуникации в письменных формах общения предлагается:

Написать *рецензию* на научную статью вашего одногруппника по теме его исследования. В рецензии дайте библиографическое описание работы (автор, название, издательство, год выпуска); краткий пересказ его содержания; непосредственный отклик на работу (сильные стороны и недостатки работы).

Написать *ответ на рецензию*. Ознакомьтесь с рецензией на Вашу статью. Согласны ли вы с указанными замечаниями? Отметьте те, с которыми вы не согласны. Подумайте, если преподаватель не может исправить ошибки студента, то кто это может сделать вместо него?

Написать *аргументационное эссе* «Role of foreign language in the developing tolerance and intercultural understanding».

Написать *статью* на тему: «Contemporary Classroom Activities in Communicative Language Teaching».

ТЕМА 3. ОБУЧЕНИЕ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ ДЛЯ СПЕЦИАЛЬНЫХ ЦЕЛЕЙ

3.1 Начальное обучение иностранному языку

3.2 Обучение профессионально-ориентированному иностранному языку

3.3 Предметно-языковое интегрированное обучение

Предлагаемые темы реализуются следующими *информационно-коммуникативными технологиями* для решения практических профессиональных задач с целью формирования субъекта межкультурного взаимодействия в лице медиатора, как участника профессионально-ориентированной межкультурной коммуникации, а также коммуникативных навыков общения через ИКТ: типовые ситуации профессионального общения; дискуссии и семинары, проводимые посредством компьютерных телекоммуникаций; интервью и беседы; дебаты; круглые столы; пресс-конференции; проектные работы; кейс технологии; работа с электронной базой данных; создание портфолио; двусторонние видео-телеконференции в формате G-global и др.

Для развития профессионально ориентированной межкультурной коммуникации в устных формах общения предлагаются следующие типовые ситуации для обсуждения (в качестве примера):

Вы участник *международного форума* по иноязычному образованию, обсудите необходимость предметно-языкового интегрированного обучения на современном этапе».

Провести *круглый стол* на тему: «Frontiers in CLIL and ELT». Обсуждаются методологические концепции иноязычного образования в РК и СИЯ.

Case задание: Анализ существующих подходов к обучению иностранному языку в системе высшего профессионального образования, исследования по проблеме языковой подготовки будущего специалиста свидетельствуют о том, что гуманитарная подготовка выпускника вуза в целом и языковая подготовка в частности не в полной мере отвечают потребностям общества и личности, не позволяют специалисту с необходимым качеством решать профессиональные задачи и удовлетворять личные потребности в иноязычной языковой среде. С учетом необходимости разрешения названной проблемы перед Вами поставлена задача определить какой должна быть современная модель профессионально-ориентированного обучения иностранному языку на неязыковых факультетах вузов и при каких педагогических условиях можно обеспечить результативность учебного процесса с применением данной модели. Решение данной проблемы представить на очередном круглом столе.

Для развития профессионально ориентированной межкультурной коммуникации в письменных формах общения предлагается:

Написать доклад на тему: «Language teaching and learning/CLIL at primary, secondary and higher level of education». Раскройте суть данной темы, приведите различные примеры для подтверждения разных точек зрения, а также собственные взгляды на нее.

Написать научную статью «Teaching English to Young Learners: Assessment and Learning». Определите проблему, проводите ее анализ и предложите решение/сделайте выводы.

ТЕМА 4. ПЛАНИРОВАНИЕ УРОКОВ И АДАПТАЦИЯ РЕСУРСОВ ДЛЯ УЧЕБНОЙ ПРОГРАММЫ

4.1 Стандарты планирования обучения иностранному языку

4.2 Календарно-тематическое планирование уроков иностранного языка

4.3. Принципы отбора и методической адаптации аутентичных материалов и других ресурсов для учебной программы.

Предлагаемые темы реализуются следующими *информационно-коммуникативными технологиями* для решения практических профессиональных задач с целью формирования субъекта межкультурного взаимодействия в лице медиатора, как участника профессионально-ориентированной межкультурной коммуникации, а также коммуникативных навыков общения через ИКТ: типовые ситуации профессионального общения; дискуссии и семинары, проводимые посредством компьютерных телекоммуникаций; публичная речь видных деятелей науки и политики, интервью и беседы; дебаты; круглые столы; пресс-конференции; проектные работы; кейс технологии; работа с электронной базой данных; создание портфолио; двусторонние видео-телеконференции в формате G-global и др.

Для развития профессионально ориентированной межкультурной коммуникации в устных формах общения предлагаются следующие типовые ситуации для обсуждения (в качестве примера):

Провести интервью со специалистом по методике преподавания иностранных языков. Ведущий поднимает вопрос о том, как правильно составить эффективный учебный план урока и провести его на высоком уровне.

Защита проекта на тему: «didactic approaches to increase students' motivation to learn foreign language ». Раскройте суть данной темы, приведите различные примеры для подтверждения разных точек зрения, а также собственные взгляды на нее.

Провести круглый стол на тему: «Characteristics of ideal textbook for teaching FL in Kazakhstan». Обсуждается суть данной темы, различные взгляды на нее, предлагаются всевозможные примеры для подтверждения предложенных точек зрения.

Для развития профессионально ориентированной межкультурной коммуникации в письменных формах общения предлагается:

Написать аннотацию к статье «Motivating learners and teachers through CLIL (www.unifg.it/.../coyle_clil_motivating_learners_and_teacher). Определите

основное содержание научной статьи, определите ее релевантность и дайте оценку значимости обсуждаемой проблемы.

Написать доклад на тему: «Развитие монологического высказывания в условиях профессионально-ориентированного общения с использованием аутентичных материалов». Раскройте суть данной темы, приведите различные примеры для подтверждения разных точек зрения, а также собственные взгляды на нее.

Напишите аргументированное эссе посвященной тематике «Do we need a stiff structure lesson plan for young learners?». Приведите примеры для утверждения своей точки зрения. Обоснуйте ваше мнение теоретическими предпосылками.

ТРЕБОВАНИЯ К ОБУЧЕНИЮ ПРОДУКТИВНЫМ ВИДАМ КОММУНИКАТИВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Уровень сверх-базовой стандартности (IV национальный стандартный – IV-НС), соответствие уровню C2 LSP.

1.1. Формируемым составом компетенций на этапе формирования уровня сверх-базовой стандартности являются: *когнитивная, лингво-культурологическая, социо-культурологическая, дискурсивная, компетенции.*

1.2. Моделируемыми формами речи и типами коммуникации на этапе формирования уровня сверх-базовой стандартности являются: *публичное выступление, полемика, дискуссия, дебаты.*

Типы устной и письменной коммуникации: *рассуждение, поиск, анализ, синтез, аннотация и реферирование специально-профессионального и научного дискурса.*

Типы композиционно-речевых высказываний: *оценка, интерпретация, обзор, комментирование, резюме, полемика, аргументация и их сочетание.*

Типы письменных речевых произведений: *эссе, тезисы, отзывы, рецензирование и аннотирование научных докладов, научной статьи на общественно – политические, социо-культурные, научные и профессиональные темы с опорой на сентенции, максимы, пословицы, цитаты.*

1.3 Дескрипторами уровня сверх-базовой стандартности являются:

В системе речи и коммуникации готовность и способность осуществлять следующие коммуникативные акты:

– участвовать в различных формах полилогического общения, с использованием идиоматических выражений, фразеологизмов с учетом их коннотативных значений; передавать оттенки смысла, используя разнообразные способы видоизменения высказываний;

– быстро перефразировать свое высказывание, если возникают трудности в использовании языковых средств;

– формировать две языковые картины мира видения одной и той же

ситуации на основе представлений о релятивности культурных явлений;

– уметь использовать личностно-поведенческие качества: толерантности, способности свободно ориентироваться в общих и специфических особенностях родной и других культур, используя фоновые знания;

– развивать способность устанавливать контакт и коммуникабельность, речевую деятельность и вариативность в выражении мысли, умении адекватно передавать и выявлять смысл общения;

– быть медиатором коммуникации между собственной культурой и культурой собеседника за счет осознания собственной культурной принадлежности и культурной принадлежности собеседника, релятивного характера сущностей обеих культур, объективных основ конфликтов культур.

В области устных и письменных форм коммуникаций магистранты демонстрируют готовность и способность:

– обладать широтой иноязычного профессионального тезауруса и знанием различий норм профессионально направленного речевого и неречевого поведения;

– выявлять актуальность, злободневность поднимаемых проблем; определять их новизну, познавательный потенциал;

– самостоятельно выделять спорные вопросы, противоречия и планировать ход дискуссии, подводить к консенсусу;

– выбирать способы стимулирования коммуникативной активности собеседников и прогнозировать их ответные реакции (контраргументы оппонентов);

– убеждать, доказывать, вызывать положительное отношение к своей позиции у партнеров по общению, гибко варьируя коммуникативные стратегии и тактики;

– давать всестороннюю оценку событиям, явлениям, предметам, используя кооперативный стиль общения, демонстрируя образцы толерантного поведения; резюмировать итоги полемики, выражая эмпатию, некатегоричность суждений с помощью иноязычных средств;

– соблюдать нормы официальной/неофициальной культуры речи с широким использованием идиоматических выражений; быть мотивированным к установлению контактов в профессиональной области и расширение профессионального опыта;

– выдвигать и давать развернутую аргументацию по наиболее актуальным проблемам в области избранной профессии;

– комментировать различные факты, связанные с общекультурной тематикой и профессиональной деятельностью;

– развернуто и доказательно аргументировать свою точку зрения в беседе или дискуссии по проблемам, связанным с будущей профессиональной деятельностью и на общекультурные темы;

– делать заключение о нравственной, эстетической, академической

значимости прочитанного, увиденного и услышанного с помощью обобщения, цитации, анализа, аргументации, комментирования;

– поддерживать коммуникацию, учитывая интересы партнера и свои собственные, считывать невербальное поведение другого коммуниканта;

– лаконично излагать основные мысли (суждения), систематизировать их, обобщать, устанавливать смысловые отношения между выделенными частями текста и др.;

– сообщать в предельно сжатом виде о наличии определенных сведений, материала из конкретных областей знаний и оценивать его в целом (при написании аннотации);

– творчески осмысливать и передавать на письме, рассуждая и оценивая с приведением аргументов, собственное понимание проблемы, чувства, впечатления о фактах, явлениях, связанных с темой, текстом, пословицей, сентенцией (при написании эссе);

– осуществлять критический анализ научных и публицистических материалов (при написании рецензий, отзывов); и др.

1.4. Критерии оценивания сформированности компетенций на уровне сверх-базовой стандартности С2:

1. Оформление речи, свойственного носителям языка. Показатель нормативного оформления речи, свойственного носителям изучаемого языка выражает степень владения обучаемыми нормами вербального оформления иноязычной коммуникации.

2. Понимание глубинного смысла высказывания в контексте. Показатель понимания глубинного смысла высказывания в контексте выражает степень выявления глубинного смысла высказывания по проблемам профессионального и академического характера.

3. Варьирование коммуникативных стратегий и тактик. Показатель варьирования коммуникативных стратегий и тактик выражает степень репертуара профессиональных коммуникативных стратегии и тактик, способствующий осуществлять речевую вариативность.

4. Соотношение профессиональных ситуаций с национально-специфическим оформлением речи. Показатель соотношения профессиональных ситуаций с национально-специфическим оформлением речи определяет степень умения соотносить профессиональные и академические ситуации с национально-специфическим оформлением речи.

Уровни оценивания: оптимальный, высокий, средний, низкий.

Содержание критериев уровней оценки:

Оптимальный уровень:

Обучающийся уверенно и свободно использует иностранный язык в профессиональных и академических ситуациях: допускает незначительные ошибки в нормативном использовании языковых средств профессионального и

научного характера. Обладает широтой иноязычного профессионального и научного тезауруса и знанием различий норм профессионально направленного речевого и неречевого поведения. Гибко варьирует коммуникативные стратегии и тактики. Использует кооперативный стиль общения, демонстрирует образцы толерантного поведения, выражая эмпатию, категоричность суждений с помощью иноязычных средств. В случае коммуникативных затруднений легко налаживает коммуникацию.

Поддерживает коммуникацию, учитывая интересы партнера и свои собственные, считывает невербальное поведение другого коммуниканта в целях определения хода последующей коммуникации.

Высокий уровень:

Обучающийся уверенно осуществляет коммуникацию во всех профессиональных и академических ситуациях, за исключением наиболее сложных. Коммуникация и понимание эффективны в большинстве случаев, паузы легко преодолеваются за счет компенсирующих факторов (уточнений, пояснений). Профессионально-маркированные высказывания строятся в соответствии с иноязычными нормами. В условиях проблемных ситуаций наблюдаются ошибки в нормах иноязычного оформления высказываний, но понимание смысла и коммуникация не блокируется. Знает признаки межкультурных различий и применяет их в процессе межкультурной коммуникации, выражая мысли и корректно понимая скрытый смысл высказывания. Однако не всегда свободно может выразить мысль и понять смысл культурно-обусловленных ситуаций из-за неумения экстренно использовать вариативный набор языковых и речевых средств. Преимущественно толерантен, гибко использует относительно устойчивый набор стратегий и тактик. Может инициировать коммуникацию. Допускает ошибки, которые не блокируют коммуникацию.

Средний уровень:

Обучающийся свободно пользуется иностранным языком в знакомых, стандартных ситуациях. Допускает ошибки в языковых и речевых нормах. Варьирование коммуникативно-речевых средств ограничено. Понимает основной смысл высказывания. Выражает стремление к коммуникации, но не в полной мере использует знания о кросс-культурных различиях в реальных ситуативных действиях. В профессиональном поведении интерактивные речевые действия в процессе межкультурного межличностного взаимодействия характеризуются адекватным пониманием и компетенцией, но иногда требуют поддержки со стороны преподавателя или других участников общения. Не всегда уверен в выборе профессионально-маркированных иноязычных средств. Испытывает трудности в инициировании и поддержке разговора, недостаточно коммуникабелен. Часто делает паузы, что не блокирует коммуникацию. Выраженная мысль требует пояснения и уточнения. Недостаточно выражена толерантность-эмоционально-речевая отзывчивость в форме эмпатии,

гибкости речевых реакций. Наряду с проявлениями коммуникации сотрудничества присутствует категоричный стиль высказываний. В сложных проблемных ситуациях иногда затрудняется в понимании смысла и выборе адекватных иноязычных средств. Понимает основной смысл аутентичных текстов профессионального характера. Часто обращается к словарю. Использует ограниченный набор варьируемых языковых средств. Использует базовый запас профессионально-направленных и научных терминологий. Понимает основные моменты профессиональной коммуникации. Допускает много ошибок, но смысл речи ясен.

Низкий уровень:

Неспособность вступать в обсуждение на требуемом уровне. Речевое поведение коммуникативно и когнитивно неприемлемо.

Дифференциальная уровневая шкала сформированности компетенций

Уровень	%-ное содержание	Оценка (по традиционной системе)
Оптимальный уровень	100-90 баллов	Отлично
Высокий уровень	89-75 баллов	Хорошо
Средний уровень	74-50 баллов	Удовлетворительно
Низкий уровень	49 и ниже	Неудовлетворительно

ТРЕБОВАНИЯ К ОВЛАДЕНИЮ ЯЗЫКОВЫМИ СРЕДСТВАМИ С2

Овладение системой языка и способности ее использования в межкультурно-коммуникативной деятельности.

Фонетический материал

Совершенствование произносительных умений и навыков при устном общении. Работа над произношением ведется на материале текстов для чтения и аудирования, а также при подготовке к устным выступлениям.

Лексический материал

1. Оперирование сентенцией, максимы, пословицами, цитатами, часто встречающиеся в письменной и устной речи изучаемого им подъязыка.
2. Знание сокращений и условных обозначений и т.п.
3. Клише академической речи. Идиоматические обороты профессионального общения и научного стиля.
4. Современная деловая и академическая лексика. Специальная терминология.
5. Лексические единицы для описания тенденций развития экономики, рынков, науки и других показателей деловой активности.
6. Связность устной и письменной речи: вводные и связующие слова, союзы и типы предложений.
7. Владение правилами речевого этикета при официальном и неофициальном общении.

8. Культура научной речи в профессиональной деятельности

Грамматический материал

1. Понятие о грамматических особенностях официального и неофициального общения.
2. Видовременные формы глагола изучаемого языка.
3. Сложное дополнение. Сложное подлежащее.
4. Различные оттенки модальности.
5. Повелительное наклонение.
6. Различные типы вопросов.
7. Страдательный залог и независимые причастные обороты в научной речи.
8. Сложное подлежащее и номинативно-инфинитивные конструкции в научной речи.
9. Сослагательное наклонение и эмфатические конструкции в научной речи.
10. Все грамматические особенности функционального стиля научной речи.
11. Система и функции знаков препинания в изучаемом языке.

ПРИМЕРНОЕ СОДЕРЖАНИЕ КОНТРОЛЯ УСПЕВАЕМОСТИ

Для проверки учебных достижений обучающихся предусмотрены следующие виды контроля знаний обучающихся:

- текущий контроль;
- рубежный контроль;
- итоговый контроль.

Текущий контроль - это систематическая проверка учебных достижений обучающихся, проводимая обучающим преподавателем в течение академического периода в соответствии с рабочей учебной программой дисциплины.

Текущий контроль успеваемости магистрантов проводится по каждой теме учебной дисциплины и включает контроль знаний на аудиторных (практических занятиях, за выполненные лабораторные работы) и внеаудиторных занятиях (домашние задания, задания СРМ).

Записи по результатам текущего контроля и оценки знаний ведутся преподавателем посредством регулярной регистрации учебных достижений обучающихся.

Рубежный контроль - это контроль учебных достижений, осуществляемый по завершении раздела (модуля) одной учебной дисциплины. Проводится не менее двух раз в течение одного академического периода в рамках одной учебной дисциплины.

Форма проведения рубежного контроля:

- письменная коммуникация;
- устная коммуникация.

Под **письменной коммуникацией** подразумевается:

- написание небольшого эссе (**Write a paragraph**) по типам эссе

(описательный, мнение, сравнение / контраст, и проблема / решение) объемом не менее 250-300 слов.

Критерии оценивания Paragraph Writing: Основная идея; тезисы, аргументы; заключение; переходы качество письменной речи (лексическое и грамматическое оформление речи), терминологическая насыщенность, орфография, пунктуация, объем.

– написание **Annotated Bibliography**, состоящая от пяти аннотаций трудов, относящихся к теме магистерской диссертации. Каждая аннотация должна состоять из не менее 150 – 200 слов. Источники располагаются в алфавитном порядке, год издания не ранее 2010г. Язык написания источника – любой, язык написания Annotated Bibliography – иностранный.

Критерии оценивания Annotated Bibliography: надежность источников, умение использовать материал для построения аргументации, корректность содержания и структуры аннотации, качество письменной речи (лексическое и грамматическое оформление речи), терминологическая насыщенность, орфография, пунктуация, объем (от 5 аннотаций, каждая аннотация - 150 – 200 слов).

– выполнение анализа данных интервью (**Analyzing interview data**). Интервью, как метод социологического исследования, предполагает общение интервьюера и респондента «лицом к лицу», с целью сбора материала для изучения и обобщения. Магистрант выполняет качественный и количественный анализ данных интервью на предмет объективности, надежности, внутренней и внешней валидности исследуемого объекта.

Критерии оценивания анализа данных интервью: надежность источников, умение использовать материал для построения вопросов, корректность содержания интервью, качество письменной речи (лексическое и грамматическое оформление речи), терминологическая насыщенность, орфография, пунктуация, соответствие требованиям проведения и анализа интервью.

Под **устной коммуникацией** подразумевается выполнение **Article Rendering**. Магистрантам подбираются научные статьи по специальностям объемом не менее 400-600 слов. Время подготовки к устному ответу –15 мин. Устный ответ составляет около 7 мин. Устная коммуникация показывает контроль сформированности способности и готовности студента к межкультурному контактному иноязычному общению на основе монологической и диалогической форм коммуникации в режиме S→ T ↔ S.

При выполнении задания **Article Rendering** (реферирования статей) необходимо следовать следующей структуре его изложения:

1. Заголовок статьи
2. Автор статьи
3. Источник
4. Основная идея статьи

5. Краткое содержание статьи (не более 10-20 предложений)
6. Основная проблема в статье
7. Особенности статьи
8. Новые для магистранта факты, изложенные в статье
9. Факты, противоречащие ранее установленным взглядам
10. Вопросы в статье, которые остались без ответа
11. Заключение автора
12. Выражение собственного мнения магистранта по обсуждаемой проблеме.

Критерии оценивания: способность критически оценивать содержание статьи, решение коммуникативной задачи, качество устной речи (лексическое, фонетическое и грамматическое оформление речи), использование профессиональной терминологии.

Итоговый контроль обучающихся проводится с целью оценки качества освоения ими программы учебной дисциплины согласно соответствующим инструкциям в период промежуточной аттестации. Форма и порядок проведения экзамена по каждой учебной дисциплине устанавливается не позднее месячного срока с начала академического периода.

Формы итогового контроля:

- письменная коммуникация;
- устная коммуникация.

В письменную коммуникацию входит **Article critique** объемом около 350 слов. Письменная часть проводится в течение 100 мин, в которые входит чтение статьи и написание **Article critique**. Тип и жанр письменных произведений отбираются в строгом соответствии с требованиями Типовой учебной программы и уровнем иноязычной обученности магистранта.

Article critique, как правило, содержит следующую структуру:

- название статьи и имя автора(ов)
- подведение итогов статьи в плане цели, методов и результатов
- основные позиции, утверждения, точки зрения автора(ов) и отзыв магистранта на них
- положительная или негативная критика в отношении различных аспектов статьи, основанная на доказательствах
- научная ценность статьи.

Критерии оценивания: умение резюмировать статью, умение использовать материал для построения аргументации, качество письменной речи (лексическое и грамматическое оформление речи), орфография, пунктуация, объем (около 350 слов).

Под **устной частью экзамена** подразумевается презентация на иностранном языке магистерской диссертации по главам (**Power Point Presentation of thesis foundation**). Устная коммуникация показывает контроль сформированности способности и готовности студента к межкультурному контактному иноязычному общению на основе монологической и

диалогической форм коммуникации в режиме $S \rightarrow T \leftrightarrow S$. Длительность данного аспекта составляет 15 мин. на магистранта, из которых: 10 мин. для презентации, и 5-7 мин. - обсуждение и вопросы.

Критерии оценивания: следование структуре изложения, согласно требованиям обоснования, лексическое, фонетическое и грамматическое оформление речи, оперирование профессиональной терминологией, решение коммуникативной задачи.

ПРИМЕРНЫЕ ЗАДАНИЯ НА СРМ

1. Ознакомьтесь Proposal (report, review, informal/formal letter), предложенный вашим преподавателем. Сформулируйте основную идею, проблему. Найдите и исправьте лексические ошибки (неверно употребленные связующие/вводные слова и т.д.).

2. Напишите тезисы в соответствии с требованиями к тезисам выдвинутых организаторами международной конференции на интересующую вас тему.

3. Напишите план научной статьи. Расставьте части статьи в порядке IMRaD. Соедините их подходящими по смыслу связующими словами (transition words).

4. Напишите рецензию на статью магистранта из вашей группы. Укажите сильные и слабые стороны статьи. Обоснуйте их.

5. Ознакомьтесь с рецензией на Вашу статью. Согласны ли вы с указанными замечаниями? Отметьте те, с которыми вы не согласны. Обсудите указанные вопросы на занятии.

6. Использует ли ваш преподаватель на уроке невербальные способы указания на ошибки в речи магистранта, например: жесты, мимику и прочие средства? Считаете ли вы такие способы исправления ошибок обучающего допустимыми, поскольку они:

- помогают ему обратить внимание на речевую или языковую неточность;
- экономят время урока;
- обеспечивают осознанность в использовании иноязычных речевых средств.

Предложите жесты, которые можно использовать в качестве способов исправления ошибок студента.

7. Проанализируйте УМК по определенному курсу специальности с точки зрения поставленных целей и содержания обучения.

8. Напишите формальное письмо и обоснование намерений для подачи на стипендию зарубежного вуза. Изложите свой академический опыт и перспективы.

9. Заранее прочитайте предложенную научную статью, выделите элементы академического стиля, принципы цитирования, объясните использование элементов библиографического аппарата (MLA); выделите тезис, основные аргументы и вывод; составьте письменное резюме (summary) текста; выскажите свою точку зрения по тематике статьи.

ИСПОЛЬЗОВАННАЯ ЛИТЕРАТУРА

1. Кунанбаева С.С. Современное иноязычное образование: методология и теории. – Алматы, 2005. – 262с.
2. Кунанбаева С.С. Теория и практика современного иноязычного образования. – Алматы, 2010. – 340с.
3. Общеевропейские компетенции владения иностранным языком: Изучение, преподавание, оценка. – Страсбург – Москва: Cambridge University Press, Департамент современных языков, Московский государственный лингвистический университет, 2003. – 256 с.
4. Пассов Е.И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению. – М.: Просвещение, 1991. – 223с.
5. Плужник И. Л. Формирование межкультурной коммуникативной компетенции студентов гуманитарного профиля в процессе профессиональной подготовки– Тюмень, 2003. – 335с.
6. Программы научно-инновационных профессионально-образовательных комплексов КазУМОиМЯ имени Абылай хана. Алматы, 2014

РЕКОМЕНДУЕМАЯ ЛИТЕРАТУРА

Английский язык

1. English for academic purpose. Ken Hyland. Routledge Taylor& Francis Group. New York, 2006.
2. Oxford Practice Grammar. New edition (with tests and answers) (John Eastwood).- Oxford University Press, 2010

Разработчики

д.п.н., профессор Кульгильдинова Т.А.

к.п.н., доцент Елубаева П.К.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ**

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

**ShBBZA 5301 ШЕТТІЛДІК БІЛІМ БЕРУДІҢ ЗАМАНАУИ
ӘДІСНАМАСЫ**

6M011900-Шетел тілі: екі шетел тілі
магистратура мамандығы бойынша

2 кредит

Алматы 2017

АЛҒЫСӨЗ

1 Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН**

2 ШКІР ЖАЗҒАНДАР: Тажигулова А.И., п.ғ.д., Халықаралық ақпараттандыру академиясының корр.-мүшесі, «Ұлттық ақпараттандыру орталығы» АҚ президенті; Садыкова А.К., п.ғ.к., доцент, Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ

3 Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігінің 05.07.2016 жылғы № 425 бұйрығымен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН**

4 Типтік оқу бағдарламасы 6М011900-Шетел тілі: екі шетел тілі магистратура мамандығы бойынша типтік оқу жоспарына сәйкес әзірленген

5 2016 жылы «4» шілдеде Республикалық Оқу-әдістемелік кеңестің мәжілісінде **ҚАРАСТЫРЫЛҒАН. № 11 Хаттама**

Мазмұны

1. Түсінік хат
2. Пәннің тақырыптық жоспары
3. Пән мазмұны
4. Ұсынылған әдебиеттер тізімі (негізгі және қосымша әдебиеттер)

ТҮСІНІК ХАТ

«Шетілдік білім берудің заманауи әдіснамасы» пәні бойынша осы типтік бағдарлама 6M011900-Шетел тілі: екі шетел тілі мамандығы бойынша магистрлерді дайындауды жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарына арналған.

«Шетілдік білім берудің заманауи әдіснамасы» курсы білім берудің (мәдениеттану, әлеуметтік-лингвистикалық, психологиялық, әлеуметтік және т.б.) көріністеріндегі антропологиялық философияның негізгі қағидаларына; таным мен ойлаудың когнитивтік-концептуалдық теориясы болып табылатын когнитивистика мен когнитологияға; шетілдік білім берудің когнитивті-лингвомәдени теориясының әдіснамалық платформасын қалыптастырушы концептуалдық негіз ретіндегі мәдениетаралық қатысым теориясына сүйенеді.

Когнитивтік-лингвомәдени әдіснама шетілдік білім беру теориясы ғылыми танымның заманауи платформасын анықтайды (С.С.Құнанбаева), оны әдіснама ретінде мойындау заңдылығы танымның кез келген дербес теориясы үшін міндетті сипаттамалар құрамының болуымен негізделеді: нысанның біртұтастығын қамтамасыз ететін ғылыми зерттеудегі жүйелілік; бірыңғай ғылыми теориялық платформаның болуы; осы әдіснаманы бейнелейтін әдіснамалық ұстанымдар жиынтығының болуы; осы теориялық платформаны бейнелейтін ұғымдар мен категориялар жүйесінің болуы.

Шетілдік білім берудің әдіснамасы «когнитивтік-лингвомәдени» ретінде заңды анықталуы жаңа лингвомәдениетті ғылыми танымның - әдіснамалық қағидалар арқылы енгізілген әлемді қайта құру қажеттілігіне байланысты таным объектісінің (өзге тіл – өзге мәдениет - жеке тұлға) кеңеюімен ғана емес, сонымен қатар мақсатты ұстанымдардың және соңғы нәтиженің ауысуы жеке тұлғаның «мәдениетаралық қатысым субъектісі» ретінде қалыптастырудың бірыңғай процесі мен қалыптасуы.

«Мәдениетаралық қатысым субъектісін» қалыптастыруда когнитивтік-лингвомәдени негіз мазмұндық-тұжырымдамалық және іс-әрекет тұғырнамасынан құралады.

Шетел тілдерін оқытудың мәдениетаралық-қатысым теориясы шетілдік білім берудің заманауи жетекші тұжырымдамасы ретінде ашық әлем жағдайында өзара түсіністікті және өзара әрекеттестік жасауға ықпал ететін, мәдениетаралық қатысымда әлеуметтік-мәдени ерекшеліктерінің ұлттық-тіл бірлестігінде тілдің ашылуын қамтамасыз етуде тіл мен мәдениетті біріктіре оқыту арқылы оның бағыттылығын қамтып көрсетеді

Соған сәйкес, бұл «шетел тілін» оқыту және меңгерту пәнінен күрделі және кешенді ұғым «шетілдік білім беру» пәніне өзгеруін алдын ала анықтайды.

Когнитивтік-лингвомәдени әдіснама және шетілдік білім берудің заманауи мәдениетаралық қатысымдық тұжырымдамасы кешенді және

пәнаралық «тіл-мәдениет-тұлға» конструктын ғылыми танымның нысаны ретінде жүйелі түрде және тұтас алғанда оның барлық құрамдас бөліктерімен өзара байланыста зерттейді және ашып көрсетеді.

Тоғысқан ғылымдар қатарының нысаны болып табылатын кешенді және күрделі «тіл-мәдениет-тұлға» конструкты шеттілдік білім берудің ғылыми талдамасы мен дидактикалық зерттелуінің бірыңғай нысаны ретінде көрініске ие болады, тіл мен мәдениет бірыңғай кешен ретінде танымның және жеке тұлғаның әлемнің жаңа тілдік тұжырымын қамтамасыз ететін екінші менталдық конструктын қалыптастырудың ажырамас бөлігі болып табылады және оған жаңа лингвомәдениетке араласу үдерісінде қоршаған ортаны қабылдауда пайдаланатын координаттар жүйесі және «мәдениетаралық қатысымның субъектісі» ретінде қалыптасуына қызмет етеді.

Соған сәйкес, жеке тұлғаны әлеуметтендірудің объективті көрінісі - бұл оның туған тілдік мәдениетіне негізделген ойлаудың негізгі және тұрақты түріне ие белгілі бір этнос тілі мен мәдениеті сияқты оның органикалық, ділдік көрінісі және шеберлігі. Соған сәйкес, белгілі бір ғылыми саланың әдіснамалық негізі ретінде «лингвомәдениет» санатын заңды айқындауда - интеграциялық өзгеше ұйғарылуын қамтамасыз ете алатын шеттілдік білім беру теориясы ретінде тұтастай «тіл - мәдениет - тұлға» өзара әрекеттесудің нақты заңдылықтарын зерттеу болып табылады

Шеттілдік білім берудің когнитивтік-лингвомәдени әдіснамасы және оның тұжырымдамалық платформасы болып табылатын мәдениетаралық қатысым теориясы ұсынылатын курстың ғылыми-теориялық парадигмасын ашып көрсетеді.

Бағдарлама мәдениетаралық қарым-қатынас, шетел тілінде білім беру әдіснамасы, когнитивтік лингвистика мен психология негіздері, психолінгвистика мен когнитология, лингвомәдениеттану, лингводидактика, сонымен қатар шетел тілдерін оқыту әдістемесі мен технологиялары салаларындағы заманауи теориялық және практикалық білімдерді ескере отырып құрылған.

Шеттілдік білім берудің заманауи когнитивтік-лингвомәдени әдіснамасының теориялық-практикалық мәнін және оны жүзеге асырушы білім беру парадигмасы болып табылатын мәдениетаралық қарым-қатынас теориясын меңгеру магистранттарды төмендегілермен қамтамасыз етеді:

- ғылыми-педагогикалық қызметке дайындау үдерісінде тілді-мәдениетті-әлеуметтік менталитетті – өзге **әлеуметтік мәдени қауымдастық** тұлғасын когнитивтік-концептуалдық түрде бірге үйренудің қажеттілігін түсінуін;
- **когнитивтік-лингвомәдени әдіснаманың** синтезі арқылы тіл мен мәдениетті жүзеге асырушы **білім беру парадигмасы – шетел тілдерін оқытудың когнитивтік-негізделген мәдениетаралық-қатысымдық** теориясымен бірге зерттеу теориясы ретінде ұсынылған зерттеуші-магистрлер мен шетел тілдері оқытушыларын дайындаудың білім беру

платформасын енгізуді ұғынууы;

- ғылыми-педагогикалық қызмет құрылымын ғылыми-теориялық тұрғыда зерделеу және түсіну үшін көрсетілген әдіснаманың, сонымен қатар жоғары оқу орындарында шетел тілдері оқытушыларын дайындау үдерісінде оның өзін-өзі құраушы рефлексиясын енгізу мүмкіндіктерін қолдануды қамтамасыз етеді.

Курстың пререквизиттері: Мәдениетаралық қарым-қатынас теориясы. Шетел тілдерін оқытудың заманауи әдістемесі. Шетел тілдерін оқытудың арнайы бағдарлы әдістемесі. Шетел тілдерін оқыту әдістерінің тарихы.

Курстың корреквизиттері: Шетел тілдерін оқыту теориясы мен әдістемесі. Мәдениетаралық қатысымды үлгілеу. Қазақстан Республикасындағы шетел тілінде білім берудің заманауи жүйесі. Әдістемелік зерттеулердің әдіснамасы. Жоғары оқу орнында оқу сабақтарын ұйымдастыру формалары мен әдістері.

Курстың постреквизиттері: Жаңа ақпараттық технологиялар. Заманауи шеттілдік білім беру жүйесіндегі мәдениеттану. Шетел тілі мамандарын дайындаудағы біліктілікті үлгілеу негіздері.

«Шеттілдік білім берудің заманауи әдіснамасы» курсын оқу нәтижесінде магистранттар төмендегі **білімдер** жиынтығын меңгеруге тиіс:

- үйренушілердің мәдениетаралық-қатысымдық біліктілігін қалыптастыру бойынша лингводидактикалық концепцияларды;
- білім берудің антропоцентрилік парадигмасындағы лингвомәдениеттану, тілдік тұлға, концепт;
- когнитология негіздері және таным мен ойлау теориясының мәдениеттанумен өзара байланысы;
- заманауи тілдік білім беру жүйесіндегі мәдениеттануды;
- ұлттық-мәдени стереотиптер және мәдениетаралық қарым-қатынас мәселелері;
- шетел тілдері мұғалімінің құзыреттілік үлгісінің интегративті маңызы мен құрамы;
- мәдениетаралық қарым-қатынастың әр алуан әлеуметтік-функционалды регистрлеріне оқытудың когнитивтік-лингвомәдени бағдарламаларын үлгілеу.

Ұсынылып отырған курс магистранттардың **даярлығын** қалыптастыруға бағытталған:

- шетел тілінде білім берудің қазіргі жағдайын когнитивтік лингвомәдени әдіснаманың негізгі ережелері тұрғысынан талдау;
- ХХ ғасырдың екінші жартысында шетел тілдерін оқыту теориясының алмасуына түрткі болған объективті себептерге талдау жасау;
- шетел тілінде білім берудің қазіргі заманғы әдіснамасы тұрғысынан базалық категорияларды анықтауға қабілетті екендігін көрсету;
- шетел тілінде білім берудің жаңартылған әдіснамалық ұстанымдарының

- болмысын түсінуді көрсету;
- шетел тілдерін оқытудың басты мақсатына – мәдениетаралық қарым-қатынас субъектісінің жеке тұлғасын қалыптастыруға қол жеткізудегі когнитивтік әдіснамалық ұстанымның маңызын ұғынуды көрсету;
 - когнитивтік-әрекеттік аспектідегі лингвомәдени әдіснамалық ұстанымның болмысын ұғынуды көрсету;
 - мәдениетаралық қарым-қатынас барысында жеке тұлғаның әлемді қайта концептуалдандыруын қамтамасыз етуші, қажетті жаңа когнитивтік-лингвомәдени кешендерді қарым-қатынас салаларының біріндегі қатысымдық жағдаяттар бойынша іріктеу;
 - кәсіби қарым-қатынастардың бір қалыпқа келтірілген жағдаяттарын талдау, олардың қатысымдық тиімділік дәрежесін анықтау;
 - кәсіби қарым-қатынас стереотиптеріндегі біріге оқытылатын (қарым-қатынасқа түсетін) қоғамдастықтардың әлеуметтік немесе лингвомәдени нормаларының бұзылуын анықтай білу қабілетін көрсету;
 - мәтіндер мен дискурстардағы формалды-тілдік және лингвомәдени сәйкестіктерді немесе айырмашылықтарды айқындай білу;
 - қатысымдық барабарлыққа қол жеткізу және көрініс табу дұрыстығына ұлттық-мәдени әсерлерді талдау үшін ұсынылған үлгілер бойынша анықтай білу;

Магистранттар **менгере** білу керек:

- таным теориясының заманауи платформасы ретіндегі лингвомәдени әдіснаманың мәнін түсінгенін көрсету;
- өзінің зерттеу жұмысында концепция мен әдіснаманың теориялық қағидаларын қолдана отырып, оның когнитивтік-категориялық аппаратын еркін пайдалану.
- шетел тілдері мұғалімінің біліктілік үлгісінің интегративті болмысы мен компонентті құрамын көрсету.

«Шеттілдік білім берудің заманауи әдіснамасы» курсының бағдарламасы магистранттардың өздік жұмысын қоса есептегенде, бір кредитке бөлінген сағаттар есебінен құрастырылған. Оқытудың кредиттік технологиясы талаптарына сәйкес бұл курсты оқытудың басты формасы магистранттардың өздік жұмысы (МӨЖ), сонымен қатар аудиториялық қарым-қатынас сабақтары үдерісіндегі (дәрістер мен семинар сабақтарындағы) жұмыс болып табылады. Курстың теориялық негіздерін бекіту және іс жүзінде қолдану магистранттардың диссертациялық жұмыстарды және шығармашылық-конструктивтік жұмыстарды дайындау барысында жүзеге асырылады

ПӘННІҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАРЫ

1 тақырып	XX ғасырдың екінші жартысында ШТ оқыту теориясының ауысуына түрткі болған объективті детерминанттар.
------------------	--

2 тақырып	Когнитивтік-лингвомәдени әдіснама шетел тілінде білім берудің заманауи мәдениетаралық-қатысымдық теориясының концептуалдық платформасы ретінде.
3 тақырып	Мәдениетаралық қатысым, ұстанымдары, негізгі категориялары.
4 тақырып	Әдіснамалық ұстанымдар когнитивтік-лингвомәдени әдіснама болмысының көрінісі ретінде.
5 тақырып	Шетел тілінде білім беру маманының базалық қызметтерін интегративті танытудағы шетел тілі оқытушысының біліктілік үлгісі.
6 тақырып	Шетел тілі оқытушысының біліктілігін қалыптастырудағы танымның (тіл-мәдениет-тұлға) кешенді нысаны мен базалық әдіснамалық ұстанымдардың рөлі.
7 тақырып	Мәдениетаралық қарым-қатынас теориясы мәнмәтінінде шетел тілі оқытушысының білім беруін үлгілеу.

ПӘН МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ

Шетел тілдері мамандарын оның ішінде шетел тілі мұғалімін дайындауда қазіргі заманғы дидактикалық тұжырымдама - жүзеге асырушы дидактикалық платформа мәдениетаралық қатысым теориясы негізінде бірқатар интеграциялық салалық ғылымға негізделген: когнитивтік лингвистика, когнитология, таным теориясы лингвомәдениеттану, мәдениетаралық қатысым бойынша когнитивтік-лингвомәдениеттану әдіснама болып табылады.

1. Шетел тілдерін оқыту теориясы мен міндеттерін шешудегі когнитивті лингвистиканың заманауи жетістіктері. Шеттілдік білім берудің заманауи әдіснамасын ғылыми негіздеу. Шетел тілдерін оқытудың заманауи теориясын дамытудың негізі мен бағытын анықтайтын негізгі көзі ретінде танымдық ғылым жетістіктері.

2. Когнитивтік-лингвомәдени әдіснамаға негізделген шеттілдік білім берудегі қазіргі заманғы жетекші тұжырымдама «мәдениетаралық-қатысым» теориясы - қазіргі заманғы гуманистік білім беру философиясының негізі ретінде.

Шеттілдік білім берудің соңғы мақсаты мен нәтижесі – «мәдениетаралық қатысым субъектісі» қалыптасқан тұлғаның мәдениетаралық қатысым құзыреттілігі заңдылықтарын көрсетеді:

- шеттілдік білім беру теориясының когнитивтік-лингвомәдени әдістемесін таңдау және әзірлеу;
- «тіл - мәдениет - тұлға» органикалық тұтастықта және бірлікте синтездейтін негізгі және әдіснамалық маңызды санат ретінде «лингвомәдениетті» белгілеу;

- «мәдениетаралық қатысым» теориясын әдістемелік ұғымдар мен санаттар, технологиялар, пәндік-процедуралық аспектілері арқылы шетел тілінің мазмұны мен әдістемесі жүйесі арқылы бірдей әдіснамалық жүйеде енгізілген, интеграцияланған және интеграцияланған әдіснамалық ұстанымдар жиынтығымен жүйеде бекітілген, шетілдік білім берудің заманауи және әлеуметтік тұрғыдан негізделген тұжырымдамасы ретінде таңдау;
- «мәдениетаралық қатысым субъектісінің» қалыптасуында антропологиялық және гуманистік білім беру философиясы ретінде белгілі бір ғылыми саладағы танымдық-лингвомәдени теориясы әдіснамасын таңдау.

3. «Мәдениетаралық қатысым субъектісі» тұлғасы деңгейіне қол жеткізуде:

- тілдік және әлеуметтік-мәдени ортаның болмаған кездегі барынша сапалы деңгей;
- қалыптасқан «екінші әлеуметтендіру» элементтерінің болуын және субъектінің санасында когнитивтік-әлеуметтік психикалық құрылымды тұлғаның «қайтадан әлеуметтендіру» процесі ретінде көрсетуі;
- лингвоқоғамның нормаларына сәйкес келетін мәдениетаралық құзыреттілік, қатысымдық және мінез-құлық мәдениетін әлеуметтік-лингвомәдени құрамдастарының нақтылығын көрсете отырып, қатысым жағдайының өзгермелілігіне икемді түрде әрекет ететін тұлғаның мәдениетаралық қатысымды жеткілікті түрде жүзеге асыра алатындығы.

Осыған орай, «мәдениетаралық қатысым субъектісі» тұлғасын **когнитивтік білімі жоғары деңгейде қалыптасқан** және субъектінің «екінші когнитивті санасын» көрсететін және басқа қоғамның барлық өмірлік жағдайларына барабар жауап беру қабілетін қамтамасыз ететін мәдениетаралық қатысымның белсенді-қатысымдық негіздерін мақсаттылы түсіну.

Шетілдік білім беру теориясы әдіснамасы болмысының толыққанды көрінісі әдіснамалық ұстанымдар жиынтығымен (**когнитивтік, концептуальдық, қатысымдық, лингвомәдени, әлеуметтік мәдени, дамытушы-рефлексивті**) қамтамасыз етіледі.

Когнитивтік әдіснамалық ұстанымның маңыздылығы «мәдениетаралық қарым-қатынас субъектісін» қалыптастырудың заманауи жағдайларында шетел тілдерін оқытудың ақырғы қол жетер мақсатына тек **«екінші когнитивтік сананың»** қалыптасқандығын, қол жетерліктің әр түрлі дәрежесі бар жеке тұлғаның **«қайта әлеуметтенуін»** қамтамасыз ету барысындағы нәтижеде ғана қол жеткізуге болады.

Қатысымдық ұстаным қандай да бір лингвомәдени қауымдастық халқының қарым-қатынас нормалары мен дәстүрлерінің жиынтығы ретінде барлық қатысымдық мінез-құлық жиынтығын меңгеруді талап етеді.

Әлеуметтік мәдени ұстаным қарым-қатынастың қос мәдениетті субъектісін қалыптастыруға бағытталған, туған және шетелдік мәдени

элеуметтік деректерін салғастырмалы оқып білуге негізделеді, бұл оқу үдерісін мазмұндық-технологиялық, менталды-элеуметтік, функционалды-қатысымдық қайта құруды қамтамасыз етеді.

Лингво-мәдени әдіснамалық ұстанымның екі бағытта жүзеге асырушы негізі бар: 1) туған тіл мен мәдениетті онтогенезде игеруде жете түсінбеген үдеріс ретінде және 2) өзге тіл мен мәдениетті мәдениеттер диалогында үйрену барысында алғашқы сана мен білімдер құрылымына менталдық конструктор формасында «қосылатын» «басқа тілдік әлемді» қалыптастырудың саналы үдерісі ретінде көрініс табады. *Когнитивтік-әрекеттік аспектіде* бұған жалпы когнитивтік механизмге шетел тілі мен шетел мәдениетін меңгеру дәрежесіне қарай қосылатын жаңа когнитивтік-лингвомәдени кешендерді бағытты қалыптастыру арқылы қол жеткізіледі.

Дамытушы рефлексивті ұстаным жеке тұлғаға, оның ықтимал мүмкіндіктеріне және таным мен өзін өзі дамытуының өзіндік стратегиясын дамытуға баса назар аудару идеясын жүзеге асырады, оқу әрекеті субъектісінің жаңа лингвомәдениетті игеруінің когнитивтік-әрекеттік үдерісінің ерекшелігін негіздейді, «мәдениетаралық қарым-қатынас субъектісінің» қалыптасу үдерісін мақсатты түрде басқаруға мүмкіндік береді.

Жоғары мектепте шетел тілінде білім берудің заманауи әдіснамасы мен теориясының жоғарыда баяндалған негіздері шетел тілі оқытушыларын кәсіби тұрғыдан дайындау негіздерін түбегейлі түрде қайта қарастыруға себепші болады.

Сондықтан, «Шеттілдік білім берудің заманауи әдіснамасы» курсының зерттеу пәні жоғарыда атап көрсетілген интегративті бір тұтас болып табылады, оның құрамдас бөліктері **когнитивтік-лингвомәдени әдіснама** таным теориясы аспекті ретінде және оны жүзеге асырушы теория – мәдениетаралық қарым-қатынас теориясы ретінде анықталады.

«Шеттілдік білім берудің заманауи әдіснамасы» курсының мақсаты:

- Шетел тілінде білім беруді дамытудағы тіл білімі, мәдениеттану, таным теориясы және т.б. салалардағы мәліметтерді дидактикалық түсіндіру бойынша қазіргі заманғы қолданыстағы теориялар туралы тұтас ғылыми негізделген түсінік беру;

- «Шеттілдік білім берудің заманауи әдіснамасы» курсы және басқа да ғылыми-негізделген пәндер бойынша ғылыми және теориялық қорды пайдалану бойынша магистранттардың шығармашыл-жобалық құзыреттіліктерін қалыптастыру;

- Шетел тілі оқытушысының кәсіби қызметінің негізгі тетіктерін үлгілеуде және қалыптастыруда кәсіптік маңызды құзыреттіліктерді дамыту;

- Жаңа КЛК-ны (когнитивтік-лингвомәдени кешендер) анықтау және оларды шетел тілі мұғалімінің кәсіптік маңызды дағдыларының арсеналына енгізу арқылы жаңа ақыл-ой құрылымдарын анықтау және қалыптастыру қабілетін меңгеру;

▪ Шетел тілі мұғалімдерінің кәсіби қарым-қатынастарын модельдеуді жүзеге асыруды өз мамандығы үшін стереотипті және атипичті «контекстік жағдайлық минимумды» алдын-ала анықтау және таңдау арқылы қамтамасыз ету;

▪ Шетел тілінің мұғалімінің кәсіптік құзыреттілігі мен субкомпанияларының барлық құрамын қалыптастыру үшін технологияның кіші жүйелерін құру арқылы түрлі вариативті көріністерде шет тілі мұғалімінің кәсіби қызметіне кешенді көзқарас қалыптастыру.

• Шетел тілі оқытушысының кәсіби біліктіліктері мен суббіліктіліктерінің барлық құрамын қалыптастыру технологиясының жүйелерін жасау арқылы шетел тілі оқытушысының әр алуан құбылмалы көріністердегі кәсіби әрекеті туралы біртұтас түсінік қалыптастыру.

НЕГІЗГІ БӨЛІМ

1-тақырып.	Шетел тілінде білім берудің когнитивтік-қатысымдық концепциясының әдіснамасы және оның магистрді дайындаудағы технологиялық проекциясы.
2-тақырып.	Халықаралық қатысым магистрді дайындау үдерісін ұйымдастыруда пәндік мазмұнның негізі ретінде. Шетел тілінде білім беру технологиясында әдіснаманың көрінісі. Когнитивтік-лингвомәдени кешендер – шетел тілінде білім беру контекстінің көрінісі.
3-тақырып.	Шетел тілі оқытушысына арналған қарым-қатынастың функционалды регистрлері бойынша қарым-қатынасты мәдениетаралық –жағдаяттық үлгілеу. Қарым-қатынастардың негізгі түрлері мен салалары, стандарттық жағдаяттардың стереотиптері. Жағдаяттарды үлгілеу.
4-тақырып.	Шетел тілі оқытушысының біліктілік үлгісі оның әрекетін кәсіби-функционалды жүзеге асырудың алгоритмі ретінде. Біліктілікті үлгілеу ұғымы маманның кәсіби дайындығының көрсеткіші ретінде. Шетел тілі оқытушысының біліктіліктері мен суббіліктіліктерінің негізгі құрамы. Шетел тілі оқытушысының біліктілік үлгісінің компоненттік құрылымын қалыптастыру технологиясы.
5-тақырып.	Когнитивтік-лингвомәдени кешендер магистрді дайындау мазмұнының көрініс табуының интегралданған бірліктері ретінде.

МӨЖ ТАҚЫРЫПТАРЫНЫҢ ҮЛГІЛЕРІ

1. Отандық және шетелдік телеарналар бағдарламаларының ақпараттық топтамаларында көрініс тапқан әлеуметтік мәдени және этникалық ерекшеліктерге салыстырмалы талдау жасаңыз: әлеуметтік этникалық кедергілер өрісіне болжам жасаңыз.
2. Өзіңіз тандап алған кез келген қатысымдық салада қарым-қатынастың барабарлығына кедергі жасайтын шетел тілінен алынған лингвомәдени кірме сөздерге іріктеу жасаңыз және оларды түсіндіру бойынша кеңес беріңіз.
3. Көпшілік алдында сөйленетін сөздерге – дискурстарға олардың мәдениетаралық-қатысымдық күрделіліктері тұрғысынан лингвомәдени талдау жасаңыз және оларды бейімдеу бойынша кеңестер беріңіз.
4. Шетел тіліндегі қарым-қатынастың лингвоэтникалық ерекшеліктерін ескере отырып, интерпретациялық іскерліктерді қалыптастыруға арналған қатысымдық-негізді жаттығулар кешенін даярлаңыз.
5. Талдауға ұсынылған дискурста қандай әлеуметтік мәдени қызметтер және қандай құралдармен қамтамасыз етілетіндігін анықтаңыз. Оларды автор неліктен тандап алған?

ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ (негізгі)

1. Верещагин Е.М. Психолингвистическая и методологическая характеристика двуязычия (билингвистика). – М., 1969.
2. Воробьев В.В. Лингвокультурология. Теория и методы. – М.: 1997.
3. Выготский Л.С. Мышление и речь. // Изб. психол.иссл-ния. – М., 1956.
4. Зимняя И.А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании. Авторская версия. – М.: изд. центр проблем качества подготовки специалистов, 2004 г.
5. Концепция развития иноязычного образования Республики Казахстан. Алматы. 2010г.
6. Кулибаева Д.Н. Инновационная модель формирования международно-стандартных уровней владения иностранным языком в условиях школ международного типа. Алматы, 2002г.
7. Кулибаева Д.Н. Методологические основы управления образовательной системой школ международного типа. Алматы, 2006г.
8. Кунанбаева С.С. Современное иноязычное образование: методология и теории. Алматы, 2005.
9. Кунанбаева С.С. Теория и практика современного иноязычного образования. Алматы, 2010. – 344 с.
10. Кунанбаева С.С. Компетентностное моделирование профессионального иноязычного образования. Монография. С.С. Кунанбаева. Алматы, 2014. – 208 с.
11. Кунанбаева С.С. Стратегические ориентиры высшего иноязычного

- образования. Монография. С.С. Кунанбаева. Алматы, 2015. – 208 с.
12. Леонтьев А.А. Психология общения. – ТарГУ, 1974.
 13. Логман Ю.И. Культура как коллективный интеллект и проблема искусственного разума. – М.: 1977.
 14. Чакликова А.Т. Научно-теоретические основы формирования межкультурной компетенции в условиях информатизации иноязычного образования: Дисс. док. пед. наук.: 13.00.02. Алматы, 2009 г.
 15. Chaika E. Language: The Social Mirror. – Newbury Publishing House Boston, 1994.
 16. Coupland N, Jawozsky A. Sociolinguistics. New-York, 1997.
 17. Chomsky N. On language. New-York - London, 2007.
 18. Fiske J. Introduction to Communication Study. London, 1990.

(қосымша)

1. Гальскова Н.Д., Гез Н.И. Теория обучения иностранным языкам: лингводидактика и методика. Учеб. Пособие для студентов лингв. университетов и факультетов иностранных языков высш. пед. учеб. заведений. – М.: Изд. Центр «Академия», 2004г.
2. Елизарова Г.В. Культура и обучение иностранным языкам. СПб.: КАРО, 2005 г.
3. Залевская А.А. Психолингвистические исследования. // Слово. Текст: избранные труды. – М.: Гнозис, 2005 г.
4. Карасик В.И. Языковое проявление личности: монография. – М.: Гнозис, 2015 г.
5. Леонтьев А.А. Языковое сознание и образ мира. // Язык и сознание: парадоксальное и рациональное. М.: 1993.
6. Маслова В.А. Лингвокультурология. – М.: Академия, 2004 г.
7. Пассов Е.И. Программа-концепция коммуникативного иноязычного образования. – М.: Прогресс, 2000 г.
8. Сысоев П.В. Культурное самоопределение обучающихся в условиях языкового поликультурного образования. // Иностранные языки в школе. – 2004. - №4.
9. Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация. – М., 2004г.
10. Хуторской А.В. Компетентностный подход в обучении. Научно-методическое пособие. – М.: изд-во «Эйдос», 2013 г.

Авторы:

Кунанбаева С.С. – ЖМ академигі, ф.ғ.д.

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН**

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

**SMIO 5301 СОВРЕМЕННАЯ МЕТОДОЛОГИЯ ИНОЯЗЫЧНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ**

по специальности магистратуры
6M011900-Иностранный язык: два иностранных языка

2 кредита

Алматы 2017

Предисловие

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Казахским университетом международных отношений и мировых языков им. Абылай хана

2 РЕЦЕНЗЕНТЫ: Тажигулова А.И., д.п.н., член-корр. Международной академии информатизации, Президент АО «Национальный центр информатизации»; Садыкова А.К., к.п.н., доцент, КазУМОиМЯ им. Абылай хана

3 УТВЕРЖДЕНА И ВВЕДЕНА В ДЕЙСТВИЕ приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан № 425 от 05.07.2016 года

4 Типовая учебная программа разработана в соответствии с Типовым учебным планом специальности магистратуры 6М011900-Иностранный язык: два иностранных языка

5 РАССМОТРЕНА на заседании Республиканского Учебно-методического совета от «4» июля 2016 года. Протокол № 11

Содержание

1. Пояснительная записка
2. Тематический план
3. Содержание курса
4. Список рекомендуемой литературы (основная и дополнительная)

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Настоящая типовая программа по курсу «Современная методология иноязычного образования» предназначена для высших учебных заведений Республики Казахстан, осуществляющих подготовку магистров по специальности «6М011900-Иностранный язык: два иностранных языка».

Курс «Современная методология иноязычного образования» базируется на основных положениях антропологической философии образования в ее основных проявлениях (культурологической, социолингвистической, психологической, социальной и др.); когнитивистики и когнитологии как когнитивно-концептуальной теории познания и мышления; теории межкультурной коммуникации, как концептуальной основы, формирующей методологическую платформу когнитивно-лингвокультурологической теории иноязычного образования.

Современной платформой научного познания теории иноязычного образования определяется когнитивно-лингвокультурологическая методология (С.С.Кунанбаева), правомерность признания которой как методологии обосновано наличием обязательных для любой самостоятельной теории познания составом характеристик: системность в научном исследовании; наличие единой научно-теоретической платформы, обеспечивающей целостность объекта; наличие совокупности методологических принципов, отражающих эту методологию; наличие системы понятий и категорий, отражающих эту теоретическую платформу.

Правомерность определения методологии иноязычного образования как «когнитивно-лингвокультурологической» обосновывается не только расширением объекта познания (иноязык - инокультура - личность), обусловленного необходимостью реконцептуализации мира при приобщении к новой лингвокультуре через специфические способы научного познания - методологические принципы, но и сменой целевых установок и конечного результата, определяемого как единый процесс формирования и становления личности «субъекта межкультурной коммуникации».

Когнитивно-лингвокультурологический базис составляет содержательно-концептуальную и деятельностную платформу для становления «субъекта межкультурной коммуникации».

Межкультурно-коммуникативная теория обучения иностранным языкам как ведущая современная концепция иноязычного образования отражает ее направленность на интегрированное обучение языку и культуре, обеспечивающей раскрытие языка как транслятора социокультурной специфики национально-языковых сообществ в межкультурной коммуникации, способствующей их взаимопониманию и взаимодействию в условиях открытого мира.

Соответственно, это предопределяет смену предмета изучения и овладения на «иностранный язык» на сложное и интегрированное понятие «иноязычное образование».

Когнитивно-лингвокультурологическая методология и современная межкультурно-коммуникативная концепция иноязычного образования системно и целостно исследует и раскрывает комплексный и междисциплинарный конструкт «язык - культура - личность» как объект научного познания во взаимосвязи всех его составляющих.

Комплексный и сложный конструкт «язык - культура - личность» как объект научного ряда стыковых наук выступает как единый объект научного анализа и дидактического изучения иноязычного образования в силу того, что язык и культура как единый комплекс является неотъемлемой частью процесса познания и формирования вторичных ментальных конструктов, обеспечивающих новую языковую концептуализацию мира личностью и служит для него системой координат, которые он использует при восприятии с окружающим миром в процессе приобщения к новой лингвокультуре и собственного становления как «субъекта межкультурной коммуникации».

Соответственно, объективным проявлением социализации личности является его приобщение, ментальное отражение и овладение таким органичным единством как язык и культура определенного этноса, которое имеет базовую и закрепленную форму мышления на основе родной лингвокультуры. Соответственно, правомерно определять категорию «лингвокультуры» и в качестве методологической основы конкретной научной области - теории иноязычного образования, способной в интегрированном преломлении обеспечить познание и изучение специфических закономерностей взаимодействия как целого *«языка - культуры - личности»*.

Когнитивно-лингвокультурологическая методология иноязычного образования и ее концептуальная платформа - теория межкультурной коммуникации репрезентируют научно-теоретическую парадигму предлагаемого курса.

Программа составлена с учетом современных теоретических и практических знаний в области межкультурной коммуникации, методологии иноязычного образования, основ когнитивной лингвистики и психологии, когнитологии и психолингвистики, лингвокультурологии, лингводидактики, а также методики и технологии обучения иностранным языкам.

Усвоение теоретико-практической сущности современной когнитивно-лингвокультурологической методологии иноязычного образования и его реализационной образовательной парадигмы – теории межкультурной коммуникации – обеспечит магистрантов:

- пониманием необходимости когнитивно-концептуального соизучения языка – культуры – социоменталитета - личности иной **социокультурной общности** в процессе подготовки к научно-педагогической деятельности;
- осознанием интегрированности образовательной платформы подготовки

магистров- исследователей и преподавателей иностранных языков, представленной синтезом **когнитивно-лингвокультурологической методологии** как теории познания языка и культуры с его реализационной **образовательной парадигмой когнитивно-базируемой межкультурно-коммуникативной теорией обучения иностранным языкам;**

- использованием возможностей указанной методологии для научно-теоретического осмысления и понимания структуры научно-педагогической деятельности, а также включением ее самообразующей рефлексии в процесс подготовки преподавателей иностранных языков в высших учебных заведениях.

Пререквизиты курса: Теория межкультурной коммуникации. Современная методика преподавания иностранных языков. Специально-ориентированная методика обучения иностранным языкам. История методов обучения иностранным языкам.

Кореквизиты курса: Теория и методика обучения иностранным языкам. Моделирование межкультурной коммуникации. Современная система иноязычного образования в РК. Методология методических исследований. Организационные формы и методы учебных занятий в ВУЗе.

Постреквизиты курса: Новейшие информационные технологии. Культуроведение в системе современного иноязычного образования. Основы компетентностного моделирования в подготовке иноязычных кадров.

В результате изучения курса «Современная методология иноязычного образования» магистранты должны овладеть следующим комплексом **знаний:**

- лингводидактические концепции по формированию межкультурно-коммуникативной компетенции обучаемых;
- лингвокультурология, языковая личность, концепт в антропоцентрической парадигме образования;
- основы когнитологии и взаимосвязь теории познания и мышления с культурологией;
- культуроведение в системе современного языкового образования;
- национально-культурные стереотипы и проблемы межкультурной коммуникации;
- интегративная сущность и компонентный состав компетентностной модели учителя иностранных языков;
- моделирование когнитивно-лингвокультурологических программ обучения различным социо-функциональным регистрам межкультурной коммуникации.

Предлагаемый курс целенаправлен на формирование **готовности** магистрантов:

- анализировать современное состояние иноязычного образования с позиций основных положений когнитивной лингвокультурологической методологии;
- анализировать объективные причины, обусловившие смену теорий

- обучения иностранным языкам во второй половине XX века;
- продемонстрировать способность определять базовые категории с позиции современной методологии иноязычного образования;
 - продемонстрировать понимание сущности обновленных методологических принципов иноязычного образования;
 - продемонстрировать понимание значимости когнитивного методологического принципа в достижении конечной цели обучения иностранным языкам - формирование личности субъекта межкультурной коммуникации;
 - продемонстрировать понимание сущности лингвокультурологического методологического принципа в когнитивно-деятельностном аспекте;
 - по коммуникативным типичным ситуациям в какой-либо из сфер общения отобрать необходимые новые когнитивно-лингвокультурологические комплексы, обеспечивающие реконцептуализацию мира личностью при межкультурной коммуникации;
 - анализировать типизированные ситуации профессиональной коммуникаций, выявлять степень их коммуникативной эффективности;
 - продемонстрировать способность определять в стереотипах профессионального общения нарушения социо- или лингвокультурных норм соизучаемых (контактируемых) сообществ;
 - уметь выделять в текстах и дискурсах моменты формально-языковых и лингвокультурологических соответствий или расхождений;
 - по представленным образцам для анализа уметь вычленять национально-культурные влияния на корректность выражения и достижение коммуникативной адекватности.

Магистранты должны **владеть**:

- основами лингвокультурологической методологии как современной платформы теории познания;
- свободно оперировать ее когнитивно-категориальным аппаратом, используя теоретические положения концепции и методологии в своей исследовательской работе.

Программа курса «Современная методология иноязычного образования» составлена из расчета часов на два кредита, включая самостоятельную работу магистрантов. В соответствии с требованиями КТО основной формат изучения данного курса является самостоятельная работа магистрантов (СРМ), а также работа в процессе контактных аудиторных занятий (лекции, семинары). Закрепление и практическое применение теоретических выкладок может осуществляться в ходе подготовки диссертационных исследований и творчески-конструктивных работ магистрантов.

ТЕМАТИЧЕСКИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛИНЫ

Тема 1.	Объективные детерминанты, обусловившие смену теорий обучения ИЯ во второй половине XX века.
Тема 2.	Когнитивно-лингвокультурологическая методология как концептуальная платформа современной межкультурно-коммуникативной теории иноязычного образования.
Тема 3.	Межкультурная коммуникация, принципы, базовые категории.
Тема 4.	Методологические принципы как отражение сущности когнитивно-лингвокультурологической методологии.
Тема 5.	Компетентностная модель преподавателя иностранного языка в интегративной презентации базовых функций специалиста по иноязычному образованию.
Тема 6.	Роль комплексного объекта познания (язык – культура – личность) и базовых методологических принципов в формировании компетентностной структуры преподавателя иностранного языка.
Тема 7.	Моделирование образования преподавателя иностранного языка в контексте теории межкультурной коммуникации.

СОДЕРЖАНИЕ ДИСЦИПЛИНЫ

ВВЕДЕНИЕ

Современно-признанной дидактической концепцией подготовки иноязычных кадров, к числу которых относятся и преподаватель иностранного языка, является когнитивно-лингвокультурологическая методология с реализационной дидактической платформой, теорией межкультурной коммуникации, в основе которой интегративные отраслевые знания целого ряда смежных наук: когнитивная лингвистика, когнитология, теория познания, лингвокультурология, межкультурная коммуникация.

1. Современные достижения когнитивной лингвистики в решении назревших проблем теории обучения иностранным языкам. Научное обоснование современной методологии иноязычного образования. Достижения когнитивистики как основной источник, определяющий базис и направление развитие современной теории обучения иностранным языкам.
2. Современная ведущая концепция «**межкультурно-коммуникативной**» теории **иноязычного образования, базируемая на когнитивно-**

лингвокультурологической методологии как основа современной гуманистической философии образования.

Цель и конечный результат иноязычного образования - межкультурно-коммуникативная компетенция у личности, сформированная как «субъект межкультурной коммуникации» свидетельствует о **правомерности:**

- выбора и разработки **когнитивно-лингвокультурологической методологии** теории иноязычного образования;
- **выделения «лингвокультуры»** в качестве базовой и методологически значимой категории, синтезирующей в единое и органичное целое «язык – культура – личность»;
- выбора теории «межкультурной коммуникации» как современной и социально обусловленной концепции иноязычного образования, цементируемой в систему совокупностью методологических принципов, интегрировано и комплексно, реализующихся в рамках одноименной методической системы через систему методических понятий и категорий, технологий, предметно-процессуальных аспектов содержания иностранного языка и др.;
- выбора методологией теории иноязычного образования когнитивно-лингвокультурологической **теории познания конкретной научной** области как антропологической и гуманистической философии образования в становлении личности «субъекта межкультурной коммуникации».

3. Достижения уровня личности «субъекта межкультурной коммуникации» является:

- максимально достижимым качественным уровнем в условиях отсутствия языковой и социокультурной среды;
- отражением наличия элементов сформированной **«вторичной социализации»** и представленности когнитивно-социального ментального конструкта в сознании субъекта как процесса «ресоциализации» личности;
- показателем способности личности адекватно **осуществлять** межкультурную коммуникацию, гибко реагируя на вариативную изменчивость ситуаций общения, проявляя при этом прочную закрепленность социо-и-лингвокультурологических компонентов межкультурной компетенции, коммуникативную и поведенческую культуру, соответствующую нормам лингвосоциума.

Следовательно, под личностью «субъекта межкультурной коммуникации» целесообразно понимать **личность с высоким уровнем сформированности когнитивно-знаниевых и деятельностно-коммуникативных основ межкультурной коммуникации**, отражающих наличие «вторичного когнитивного сознания» субъекта и обеспечивающих способность личности адекватно реагировать на все жизненные ситуации другого социума.

Полноценное отражение сущности современной методологии теории иноязычного образования обеспечивается совокупностью методологических

принципов (**когнитивный, концептуальный, коммуникативный, лингвокультурный, социокультурный, развивающе-рефлексивный**).

Значимость **когнитивного методологического принципа** предопределяется тем, что конечной достижимой целью обучения иностранным языкам в современных условиях формирования «**субъекта межкультурной коммуникации**» может быть достигнут только в результате при обеспечении сформированности «**вторичного когнитивного сознания**», «**ресоциализации**» личности с различной степенью достижимости.

Коммуникативный принцип предполагает владение всем комплексом коммуникативного поведения как совокупностью норм и традиций общения народа той или иной лингвокультурной общности.

Социокультурный принцип ориентирован на формирование знаний бикультурного субъекта коммуникации, базируется на сопоставительном изучении данных родного и инокультурного социума, что обеспечивает пласт содержательно-технологическую, ментально-социальную, функционально-коммуникативную переустройства учебного процесса.

Лингво-культурологический методологический принцип имеет двунаправленную реализационную основу: 1) в овладении родным языком и культурой в онтогенезе как неосознанный процесс и 2) при изучении другого языка и культуры в диалоге культур отражается как осознанный процесс формирования «иноязычного мира», который «накладывается» на первичное сознание и структуру знания в форме ментальных конструктов. *В когнитивно-деятельностном аспекте* это достигается через направленное формирование новых когнитивно-лингвокультурологических комплексов, включаемых в общий когнитивный механизм по мере усвоения иноязыка и инокультуры.

Развивающе-рефлексивный принцип реализует идею центрирования на личность, развитие его потенциальных возможностей и собственной стратегии познания и саморазвития, обосновывает специфику когнитивно-деятельностного процесса присвоения новой лингвокультуры субъектом учебной деятельности, позволяет целенаправленно управлять процессом становления «**субъекта межкультурной коммуникации**».

Вышеизложенные основы современной методологии и теории иноязычного образования в высшей школе обуславливают кардинальный пересмотр основ профессиональной подготовки преподавателей иностранного языка.

Соответственно, предметом изучения курса «Современная методология иноязычного образования» является отмеченное выше интегративное целое, составляющим которого определяется **когнитивно-лингвокультурологическая методология** как аспект теории познания и ее реализующая теория – теория межкультурной коммуникации.

Целью курса «Современная методология иноязычного образования» является:

- Ознакомление с существующими современными теориями по дидактическому преломлению данных языкознания, культуроведения, теории познания и др. в развитии иноязычного образования;
- Формирование творчески-проектировочных компетенций магистрантов по использованию научно-теоретического багажа по курсу «Современная методология иноязычного образования» и других сопутствующих ему научно-базируемых дисциплин;
- Развивать профессионально-значимые компетенции по моделированию и становлению базовых механизмов профессиональной деятельности преподавателя иностранного языка;
- Овладевать способностями по определению и формированию новых ментальных конструктов через выявление новых КЛК (когнитивно-лингвокультурологических комплексов) и их включению в арсенал профессионально-значимых умений преподавателя иностранного языка;
- Обеспечить внедрение моделирования профессиональной коммуникации преподавателей иностранного языка путем предварительного определения и отбора «контекстно-ситуативного минимума» стереотипных и нетипичных для его профессии;
- Формирование целостного представления о профессиональной деятельности преподавателя иностранного языка в различных вариативных проявлениях через создание подсистем технологий формирования всего состава профессиональных компетенций и субкомпетенций преподавателя иностранного языка.

ОСНОВНАЯ ЧАСТЬ

Тема 1.	Когнитивно-лингвокультурологическая методология иноязычного образования и ее технологическая проекция на подготовку магистра.
Тема 2.	Международная коммуникация как основа предметного содержания в организации процесса подготовки магистра. Отражение методологии в технологии иноязычного образования. Когнитивно-лингвокультурологические комплексы – отражение контекста иноязычного образования.
Тема 3.	Межкультурно-ситуативное моделирование коммуникаций по функциональным регистрам общения для преподавателя иностранного языка. Основные типы и сферы общения, стереотипы стандартных ситуаций. Моделирование ситуаций.
Тема 4.	Компетентностная модель преподавателя иностранного языка как алгоритм профессионально-функциональной реализации его деятельности.

	Понятие компетентностного моделирования как показателя профессиональной готовности специалиста. Основной состав компетенций и субкомпетенций преподавателя иностранного языка. Технология формирования компонентной структуры компетентностной модели преподавателя иностранного языка.
Тема 5.	Когнитивно-лингвокультурологические комплексы как интегрированные единицы отражения содержания подготовки магистра.

ПРИМЕРНАЯ ТЕМАТИКА СРМ

1. Проведите сравнительный анализ социокультурно-этнических особенностей, отраженных в информационных блоках передач отечественного и зарубежного телеканалов: спрогнозируйте поля социоэтнических помех.
2. В выбранной Вами любой коммуникативной сфере сделайте выборку инолингвокультурных заимствований, препятствующих адекватности коммуникации, и дайте рекомендации по их интерпретации.
3. Проведите лингвокультурологический анализ публичных выступлений – дискурсов с позиций их межкультурно-коммуникативной сложности и дайте рекомендации по их адаптации.
4. Разработайте состав коммуникативно-базируемых упражнений для формирования интерпретационных умений с учетом лингвоэтнических особенностей коммуникации иноязыка.
5. Определите какие социокультурные функции обеспечиваются в предложенном для анализа дискурсе и какими средствами, Чем вызван их выбор автором?

СПИСОК РЕКОМЕНДУЕМОЙ ЛИТЕРАТУРЫ (основная)

1. Верещагин Е.М. Психолингвистическая и методологическая характеристика двуязычия (билингвистика). – М., 1969.
2. Воробьев В.В. Лингвокультурология. Теория и методы. – М.: 1997.
3. Выготский Л.С. Мышление и речь. // Изб. психол.иссл-ния. – М., 1956.
4. Зимняя И.А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании. Авторская версия. – М.: изд. центр проблем качества подготовки специалистов, 2004 г.
5. Концепция развития иноязычного образования Республики Казахстан. Алматы. 2010г.
6. Кулибаева Д.Н. Инновационная модель формирования международно-стандартных уровней владения иностранным языком в условиях школ международного типа. Алматы, 2002г.
7. Кулибаева Д.Н. Методологические основы управления образовательной системой школ международного типа. Алматы, 2006г.
8. Кунанбаева С.С. Современное иноязычное образование: методология и

- теории. Алматы, 2005.
9. Кунанбаева С.С. Теория и практика современного иноязычного образования. Алматы, 2010. – 344 с.
 10. Кунанбаева С.С. Компетентностное моделирование профессионального иноязычного образования. Монография. С.С. Кунанбаева. Алматы, 2014. – 208 с.
 11. Кунанбаева С.С. Стратегические ориентиры высшего иноязычного образования. Монография. С.С. Кунанбаева. Алматы, 2015. – 208 с.
 12. Леонтьев А.А. Психология общения. – ТарГУ, 1974.
 13. Логман Ю.И. Культура как коллективный интеллект и проблема искусственного разума. – М.: 1977.
 14. Чакликова А.Т. Научно-теоретические основы формирования межкультурной компетенции в условиях информатизации иноязычного образования: Дисс. док. пед. наук.: 13.00.02. Алматы, 2009 г.
 15. Chaika E. Language: The Social Mirror. – Newbury Publishing House Boston, 1994.
 16. Coupland N, Jawozsky A. Sociolinguistics. New-York, 1997.
 17. Chomsky N. On language. New-York - London, 2007.
 18. Fiske J. Introduction to Communication Study. London, 1990.

(дополнительная)

1. Гальскова Н.Д., Гез Н.И. Теория обучения иностранным языкам: лингводидактика и методика. Учеб. Пособие для студентов лингв. университетов и факультетов иностранных языков высш. пед. учеб. заведений. – М.: Изд. Центр «Академия», 2004г.
2. Елизарова Г.В. Культура и обучение иностранным языкам. СПб.: КАРО, 2005 г.
3. Залевская А.А. Психолингвистические исследования. // Слово. Текст: избранные труды. – М.: Гнозис, 2005 г.
4. Карасик В.И. Языковое проявление личности: монография. – М.: Гнозис, 2015 г.
5. Леонтьев А.А. Языковое сознание и образ мира. // Язык и сознание: парадоксальное и рациональное. М.: 1993.
6. Маслова В.А. Лингвокультурология. – М.: Академия, 2004 г.
7. Пассов Е.И. Программа-концепция коммуникативного иноязычного образования. – М.: Прогресс, 2000 г.
8. Сысоев П.В. Культурное самоопределение обучающихся в условиях языкового поликультурного образования. // Иностранные языки в школе. – 2004. - №4.
9. Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация. – М., 2004г.
10. Хуторской А.В. Компетентностный подход в обучении. Научно-методическое пособие. – М.: изд-во «Эйдос», 2013 г.

Автор:

Кунанбаева С.С. – академик ВШ, д.ф.н.